T.C.
Güney Ege Kalkınma Ajansı
GEKA

GüneyEge

Ekim / 2015 ISSN 2148-7685 Yıl 2 / Sayı 6

SÜT ve SÜT ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ

10 ▸ GEKA Uluslararası Moskova Gıda Fuarı'nda

28 ▸ Alaca Kız Sağılsın; Ayşe Teyzem Kazansın

44 ▸ 2015 Yılı Mali Destek Programları Sonuçları

66 ▸ Organik Zeytin Yetiştiriciliği

T.C.
Güney Ege Kalkınma Ajansı
GEKA

T.C.
GÜNEY EGE KALKINMA AJANSI

DOĞRUDAN FAALİYET DESTEĞİ PROGRAMI 2015

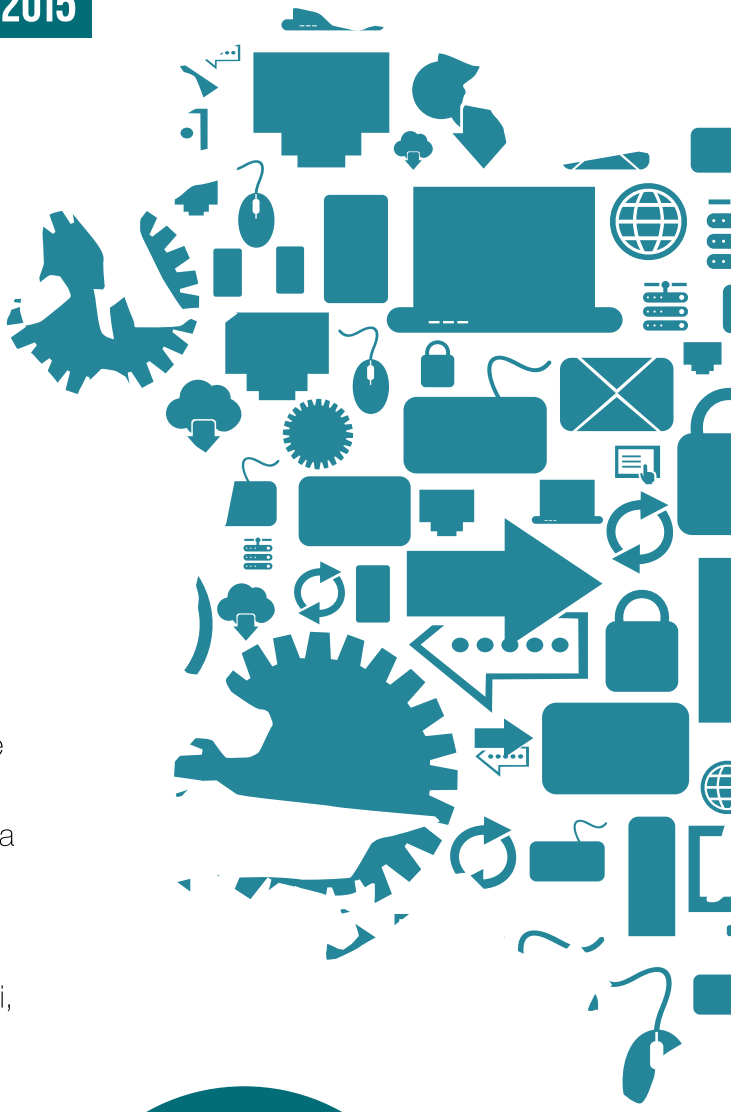

PROGRAMIN AMACI

Güney Ege Bölgesi'nin rekabetçilik düzeyini artıracak, bölgesel kalkınmaya ivme kazandıracak, bölge için önemli stratejik eylemlerin başlatılmasını ve gerçekleştirilmesini sağlayacak kritik öneme haiz araştırma, planlama, fizibilite ve benzeri diğer faaliyetlerin desteklenmesidir.

PROGRAMIN ÖNCELİKLERİ

Öncelik 1: Bölgenin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına, tehdit ve risklerin önlenmesine dönük acil tedbirler

Öncelik 2: Bölgede öne çıkan sektörlerde, sosyal veya tematik alanlarda araştırma, planlama ve strateji geliştirme çalışmaları

Öncelik 3: Bölgenin yenilikçilik ve girişimcilik kapasitesini geliştirmeye yönelik iş geliştirme merkezleri, teknoloji geliştirme merkezleri, teknoparklar gibi kuruluşların ve bunların tesislerinin kurulması amacı ile yapılacak fizibilite benzeri ön çalışmalar

Öncelik 4: Büyük hacimli yatırım kararlarına kısa vadede etki edilmesi ve yönlendirilmesine katkı sağlayacak olan faaliyetler

Toplam Destek Bütçesi
900.000 TL

Asgari Tutar
25.000 TL

Azami Tutar
100.000 TL

Son Başvuru Tarihi
31/12/2015

Daha fazla bilgi edinmek için:
www.geka.gov.tr

Programla ilgili her türlü görüş, öneri ve sorunuz için
pyb@geka.gov.tr

İçindekiler

İçindekiler

4 Süt ve Süt Ürünleri Üretimi

8 Tarım ve Hayvancılıkta Örgütlenmenin Güzel Bir Örneği "Tire Süt Kooperatifi"

10 GEKA Uluslararası Moskova Gıda Fuarı'nda

14 Aydın'da Süt ve Süt Ürünleri

18 Süt Tozu Üretimi ve Sektördeki Önemi

20 GEKA 13. Kalkınma Kurulu Toplantısı

22 Ajansımız Moskova Turizm Fuarında

24 Türkiye'nin Ayçekirdek Artıkları Çivril'de Ekonomik Değer Kazanıyor

26 Alacakız Sağılsın; Ayşe Teyzem Kazansın...

30 Lojistik Büyüyor, Dünya Küçülüyor

32 Ege'ye Özgü Zeybek Peyniri

34 Süt Dünyasının Yükselen Trendi: "Keçimiz" Pastörize Keçi Sütü

36 Geka Turizm İçin Japonya'daydı

38 Oda / Borsalar ve Kalkınma Ajansları

40 Dalaman

44 2015 yılı Mali Destek Programları Sonuçları Açıklandı

İçindekiler

İçindekiler

52 Germencik İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
"Germencik Tarım Stratejisini Belirliyor"

53 Pamukkale Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğü
Hayvancılık İşletmelerinde Süt Sağım Makinelerinin Etkin Kullanımı

54 Zeytinyağı Duyusal Tadım Eğitimi

56 Doğa Harikası Beyağaç

62 Güney Ege Bölgesinde Kadınların İş Kurma Potansiyelinin Artırılması
"Bir İş Kurmak Bir Hayata Dokunmak"

64 Denizli Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü
Bir Dünya Şarabı Denizli

66 Milas'ta Sürdürülebilir Organik Zeytin Yetiştiriciliği Yapılabilecek
Alanların Belirlenmesi

68 Rakamların Diliyle GÜNEY EGE

72 Karpuzlu

İmtiyaz Sahibi
Güney Ege Kalkınma Ajansı
Adına Genel Sekreter
Süleyman ALATA

Yazı İşleri Müdürü
Ömer Faruk KİRAZ

Genel Yayın Yönetmeni
Süleyman ALATA

Yayın Danışmanı
Prof. Dr. Süleyman İNAN

Art Direktör
Mümin İNAN

Fotoğraf Editörü
MACART

Yayın Kurulu
Berna AYKÖSE
Ece ÇELIK

Yayın Mahiyeti
Kurumsal Dergi

Yayın Türü
Yerel Süreli

Yayın Periyodu
3 ayda bir

Yapım
MACART
Grafik Tasarım Basım Yayıncılık
www.macartajans.com

Baskı Tarihi
02.12.2015

Baskı ve Cilt
Ata Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.
Adatepe Mah. 3/19 Sok. No:11 (B.E.G.O.S.) Buca Ege
Giyim Organize Sanayi Buca / İZMİR

Dergide bulunan yazılarve fotoğraflar aksi belirtilmedikçe GEKA'nın resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı makalelerdeki yazılar, yazarına aittir.

Yönetim Yeri
Pamukkale Teknokent Çamlaraltı Mh.
Hüseyin Yılmaz Cd. No:67 B Blok Kat:2 20070
Pamukkale/Denizli

ISSN 2148-7685
Dergi Ücretsizdir.

Erol AYYILDIZ
Aydın Valisi
Güney Ege Kalkınma Ajansı
Yönetim Kurulu Üyesi

Değerli Okuyucularımız,

Güney Ege Kalkınma Ajansımız (GEKA), Aydın, Denizli ve Muğla illerinde yerel potansiyeli harekete geçirmeye ve bölge kalkınmasına katkı sağlayıcı faaliyetlerine tüm hızıyla devam etmektedir.

Ajansımızın hazırladığı 2014-2023 yıllarını kapsayan Bölge Planı çerçevesinde belirlediği "Yaşam Kalitesi Yüksek, Yeniliğe Dayalı Üreten, Doğasını Koruyan, Küresel Turizm Odağı Güney Ege" vizyonu çerçevesinde hem destek programlarını yürütmekte hem de yatırım ve tanıtım faaliyetlerini sürdürmektedir.

GEKA 2015 yılında 4 ayrı programdan oluşan ve 25 milyon TL bütçeli Proje Teklif Çağrısını başarıyla yürüttü. Kar amacı güden ve küçük ölçekli altyapı projeleri olmak üzere iki programa ayrılan Alternatif Turizm programına 114, Üretim ve Ticaret Altyapısının Geliştirilmesi programına 24, Yenilenebilir Enerji programına 27 olmak üzere toplam 165 proje ile Ajansımızdan destek talep edildi. Halkımız tarafından Ajans programlarımıza yoğun ilgi gösterilmesi ve çok sayıda başvuru olması gelecek adına umut vericidir. 18 Ağustos 2015 tarihinde Muğla'da yapılan GEKA Yönetim Kurulu Toplantısında Alternatif Turizm programında 36, Üretim ve Ticaret Altyapısının Geliştirilmesi programında 16, Yenilenebilir Enerji programında 8 olmak üzere toplam 60 projenin desteklenmesine karar verildi. Yönetim Kurulumuz adına projelerin Bölgemize ve Ülkemize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Ajansımız tanıtım faaliyetlerine 2015 yılında da devam etti. Eylül ayında Moskova Uluslararası Gıda Fuarı, Moskova Uluslararası Seyahat ve Turizm Fuarı ve Tokyo'da düzenlenen Uluslararası Turizm Fuarına, turizm sektöründen ilgili kurum ve firmalarla katılım sağlanarak Güney Ege'nin tanıtımı yapıldı. Ajansımızın değişik platformlarda bölge tanıtım çalışmaları önümüzdeki dönemde de artarak devam edecektir.

GEKA'nın yaptığı çalışmaları konu edinen Dergimiz ile Bölgemizdeki gelişmeleri ve Ajansın faaliyetlerini daha yakından takip edebileceğinizi umuyor ve dergimizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

SÜT ve SÜT ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ

Hazırlayan: Aysun KARADAYI / Uzman - Aydın Yatırım Destek Ofisi

Hayvansal ürün olarak süt, insanların en temel besin kaynaklarından biridir, insanlara hayat verir, büyütür ve sağlıkla yaşatır varoluşundan beri. Tarım sektörü içinde de önemli bir yere sahiptir, dünyada bir milyardan fazla insan, çiftliklerde süt üretim faaliyetiyle uğraşmaktadır.

Dünya üzerinde 292 milyar dolar değerinde 748,7 milyon ton süt üretilmektedir. Toplam süt üretiminin yüzde 83'ünü 253,4 milyon baş süt ineğinden elde edilen inek sütü oluşturmaktadır. Dünya süt üretiminin 2000 yılından bu yana yıllık ortalama yüzde 2,2 arttığı ve bu artışın uzun vadede devam edeceği tahmin edilmektedir (Ulusal Süt Konseyi, 2013).

Günümüzde 3,2 trilyon dolar olan dünya toplam tarımsal üretim değerinin 292 milyar dolarını çiğ süt üretimi oluştururken, süt ve süt ürünleri ticaret değeri 64 milyar dolar civarındadır. Dünyada sütün ticaret hacminin tüm tarımsal ürünler içindeki payı yıllara göre yüzde 8,5 ile yüzde 10,5 arasında değişirken Yeni Zelanda (%35), Finlandiya (%26), Hindistan (%24), Lüksemburg (%23), Estonya (%23), İsviçre (%21) ve Letonya (%20) gibi bazı ülkelerde bu oran yüzde 20'nin üzerine çıkmaktadır (Ulusal Süt Konseyi, 2013).

Türkiye'de toplam süt üretimi 2014 yılında 18 milyon 499 bin tona ulaşmıştır. Bu miktarın yüzde 91,2'sini inek sütü, yüzde 6'sını koyun sütü, yüzde 2,5'ini keçi sütü ve yüzde 0,3'ünü ise manda sütü oluşturmaktadır (TÜİK, Hayvansal Üretim İstatistikleri, 2014).

Çiğ süt üretim miktarlarının 2000 yılından 2014 yılına kadar olan dönemdeki değişimi incelendiğinde yüzde 88,7 oranında artış meydana geldiği görülmektedir. Sütün elde edildiği hayvan türlerine göre değişim incelendiğinde ise koyun sütü üretiminde yüzde 44, keçi sütü üretiminde yüzde 110, inek sütü üretiminde yüzde 93 artış görülürken manda sütü üretiminde yaklaşık yüzde 19 azalma olduğu dikkat çekmektedir.

Türkiye süt sektörü yapısal karakteri, çok sayıda küçük ölçekli üretici ve yine çok sayıda mandıra tipi süt işleme birimi ile şekillenmiştir. Türkiye'de toplam süt sığırcılığı işletmelerinin yaklaşık yüzde 56'sı 1-5 baş arasında hayvana sahipken, yüzde 8,5'i 20 baş ve üzeri kapasiteli işletmelerden oluşmaktadır (Ulusal Süt Konseyi, 2014).

Sütün önemli bir kısmının, merdiven altı tabir edilen üretim süreçlerinde, kayıt dışı olarak kullanılması nedeniyle büyük işletmeler yeterli ve kaliteli süt bulmakta sıkıntı yaşamaktadır.

Aydın'da, 2014 yılında 2000 yılına göre çiğ süt üretimi yüzde 127,55 oranında artarak 439.564 tona ulaşmıştır. TÜİK tarafından yayımlanan iller bazında hayvansal ürünler istatistiklerine göre çiğ süt üretiminde Aydın; Konya (907.889 ton), İzmir (871.866 ton), Balıkesir (790.732 ton), Erzurum (741.561 ton), Kars (670.742 ton) ve Sivas (590.142 ton)'ın ardından gelmektedir.

Aydın'da süt üretim potansiyelinin yüksek olması, süt üretimi yatırımlarını cazip kılmaktadır. Kaliteli sütü istikrarlı olarak sağlamak üze-

re hammadde kaynaklarına yakın olmak, bu sektörde başarılı olmak için kritik öneme sahip bir faktördür.

Sektörün Yatırım Potansiyeli

Dünyada kişi başı süt ve süt ürünleri tüketimi ortalama 107,3 kg süt eşdeğeri iken Türkiye'de 2012 yılında bir önceki yıla göre yüzde 10 artarak 223 kg. olmuştur. Bu rakam bazı gelişmiş ülkelerde 300 kilogramın üstündedir (Ulusal Süt Konseyi, 2013). Diğer yandan, kişi başı içme sütü tüketimi Kuzey Avrupa ülkelerinde 100 kilogramı aşmakta iken Türkiye'de bu rakamın 33,1 kg. olduğu tahmin edilmektedir (Invester Relations: Pınar, 2013). FAO ve OECD, 2021 yılında süt ve süt ürünleri tüketiminin günümüze oranla yüzde 20 artacağını öngörmektedir (Ulusal Süt Konseyi, 2013).

Süt ve süt ürünlerine olan yurtiçi talep hızla artmakla birlikte 2021 yılı küresel tüketim artış tahminleri esas alındığında, Türkiye kişi başı içme sütü tüketim miktarının yüzde 263 artış potansiyeli taşıdığı görülmektedir.

Diğer yandan, 2011 yılı IFCN verilerine göre süt ve süt ürünleri dış ticaretinde dış ticaret fazlası veren öncü ülkeler; Yeni Zelanda, AB-27, ABD, Belarus, Arjantin, Avustralya, Uruguay, Ukrayna, İsviçre, Nikaragua, Türkiye, Şili, Hindistan, Kosta Rika olurken; Rusya, Çin, Meksika, Cezayir, Japonya, Suudi Arabistan, Filipinler, Endonezya, Mısır, Güney Kore, Venezüella, Singapur, Küba, Nijerya, Vietnam, Tayvan, Brezilya, Malezya, Hong Kong ve Tayland dış ticaret açığı vererek temel ithalatçı ülkeler olmuşlardır (Ulusal Süt Konseyi, 2013).

Söz konusu ithalatçı ülkelerdeki pazar boşlukları, mevcut potansiyelin büyüklüğü gibi faktörler dikkate alınarak tespit edilen ihracat olanaklarına göre, Türkiye'de üretim ve yatırım adaptasyonu gerçekleştirilmelidir. Çin, Rusya gibi büyük pazarlara girilmesini sağlayacak stratejik hamlelerin hem kamu kesimi hem de özel kesim tarafından tasarlanıp uygulanması sektöre rekabet avantajı kazandıracaktır. Bu rekabet avantajının yakın gelecekte kazanılamaması bu pazarlara öncelikle giren ülke ve kurumlarla rekabette orta ve uzun vadede Türkiye'yi zora sokacaktır.

Yurtiçi ve yurtdışı talepteki artış potansiyelini iyi değerlendirebilmek için süt ve süt ürünleri üretiminin miktar, kalite, standardizasyon ve yaratılan değer açısından geliştirilmesi gerekmektedir.

Aydın ilinde üretilen çiğ sütün yaklaşık üçte birinin Aydın ilindeki entegre süt işletmeleri tarafından toplandığı tahmin edilmektedir. Entegre süt işletmeleri tarafından işlenmeyen sütün ne şekilde değerlendirildiğine dair istatistik mevcut olmasa da geri kalan çiğ sütün önemli bir bölümünün diğer illerdeki entegre süt işletmeleri tarafından toplandığı ve işlendiği tahmin edilmektedir. Büyük süt işletmelerinin bulunduğu İzmir iline yakınlığı nedeni ile özellikle Aydın ilinden İzmir'deki süt işletmelerine çiğ süt tedarik edildiği bilinmektedir.

Süt endüstrisindeki hammadde avantajını verimli bir şekilde kullanarak katma değerli süt ürünlerine dönüştürmek üzere her ölçekteki işletme yatırımlarına Aydın'da yer vardır. Ölçeği ne olursa olsun yapılan yatırımların nihai amacı süt değer zincirini daha etkin çalıştırmak olmalıdır. Bu sayede değer zincirinde yer alan süt üreticisi, yem bitkisi üreticisi, ziraat mühendisi, veteriner hekimi, süt toplayıcıları, nakliyeciler, dağıtım kanallarında çalışanlar, birlikler, kooperatifler ve devlet arasında, yaratılan değer etkin bir şekilde bölüşülür.

Özel kesim tarafından yapılan büyük ölçekli bir yatırım, kalkınma için dışsal bir şok yaratma gücüne sahiptir (Özsan, Taşçı, & Yeldan, 2012). Bir yandan; yaratılan istihdam ve ücret ödemeleri ile hane halkı geliri artarken sosyal güvenlik ödemeleri, vergi ödemeleri ile devletin gelirlerinin artması ile ekonomik gelişme yaşanırken diğer yandan nitelikli insan gücünün bölgeye transferi ve değer zincirindeki kişilerin mesleki ve kişisel gelişimlerinin sağlanması ile sosyal gelişme de sağlanır.

Bu nitelikte bir yatırım projesinin başarıya ulaşması için değer zincirinde yer alan tüm aktörler arasında sağlam bir işbirliği oluşturulması ve istikrar sağlanması çok önemlidir. İstikrar; sürdürülebilir kaliteli çiğ süt üretimi için sürdürülebilir ve verimli hayvan besiciliği ve yem üretimi faaliyetlerinin sürdürülebilir ve tutarlı devlet politikaları ile desteklenmesi ve kayıt dışılığın en aza indirilmesiyle tesis edilebilir.

Michael Porter'a göre katma değer yaratmanın ve rekabet avantajı sağlamanın iki ana yolu bulunmaktadır. Bunlardan ilki, maliyet avantajına sahip olmak; diğeri ise farklılaştırma (inovasyon) yapmaktır (Sarı, 2012). Maliyetleri kontrol altında tutmanın ya da düşürmenin çeşitli yolları olmakla birlikte, bu sektörde ana girdi konumunda olan çiğ süt ve yem fiyatlarında sağlanacak istikrarın maliyet avantajı sağlamada çok önemli katkısı olacağı şüphe götürmemektedir. Farklılaşma (inovasyon) ise yalnızca tüketiciye benzersiz bir ürün sunmak ile değil, değer zincirinin herhangi bir bölümündeki operasyonun değiştirilmesi ya da değer zincirinin yeniden tanımlanması ile de ortaya çıkabilir (Sakarya Üniversitesi, 2013).

Tüketiciler, artan refah düzeyleri, sağlık konusunda artan endişeleri, değişen yaşam tarzları nedeniyle farklılaştırılmış ürünlere yönelmekte, bu değişimden süt ürünleri sektörü de payını önemli ölçüde almaktadır. Üstelik miktar ve nitelik açısından değişen süt ürünleri talebini karşılamak üzere uluslararası ölçekte faaliyet gösteren şirketler, fırsatları ile iştah kabartan ülke pazarlarına yönelmektedirler. Örneğin, Yeni Zelendalı çiftçilerin sahibi olduğu "Fonterra Kooperatif Grup Limited" isimli şirket, Çin'de büyüyen tüketici talebini ve yaşam biçimlerinin değişmesi nedeniyle ortaya çıkan yeni ihtiyaçları karşılamak üzere Şanghay'da bir "İnovasyon Merkezi" açmıştır. Yeni merkezin, yerel Çin tüketicilerinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere özel olarak tasarlanmış inovatif süt ürünleri ve yüksek kaliteli bileşen-

ler geliştirmeye odaklanacağı duyurulmuştur (Süthattı, 2012). Dünya süt ve süt ürünleri ihracatında lider konumda olan Fonterra'nın en büyük ihracat pazarı Çin'dir (Fonterra Co-Operative Group Limited, 2013).

Aydın ilinde ve Türkiye'de süt ve süt ürünleri üretimine yapılacak yatırımların, kaliteli ve sağlıklı ürünlerin tüm paydaşlar için değer yaratacak şekilde üretilmesini ve tüketilmesini sağlayacak kurumsal ve küresel bir anlayışla hayata geçirilmesi uzun süreli başarının anahtarı olacaktır. Bu anlayışla sektörün dünya lideri olan "Fonterra Kooperatif Grup Limited" şirketinin başarı öyküsü de bahse değer görülmektedir.

Şöyle ki (About: Fonterra, 2013):

Süt ve süt ürünleri üretiminde ve ihracatında dünya lideri olan Fonterra, 140 yıl önce kurulan üretici (çiftçi) kooperatifinin yarattığı küresel bir firma, aynı zamanda da Yeni Zelanda'nın en büyük firmasıdır. Kooperatif iş modelinin, birliktelik ruhu ile inşa ettiği bir başarı öyküsüdür. Firmaya süt tedarik eden 10.500 çiftçi aynı zamanda şirketin hissedarıdır ve Fonterra'nın tüm dünyada bir yılda topladığı 22 milyar litre sütün 16 milyar litresini tedarik etmektedirler. Bu çiftçiler, besledikleri hayvanlar için yeşil yem bitkileri de yetiştirmektedirler. Yeni Zelanda'daki tesislerinde üretilen süt ve süt ürünlerinin yaklaşık %95'i ihraç edilmekte, dünyada 100'den fazla ülkede Fonterra ürünleri tüketilmektedir. Çin'de kendi çiftliklerinde süt üretimi yapmaktadırlar. Geliştirilmekte olan üç çiftliğinin de faaliyete geçmesiyle Çin'deki toplam beş çiftlikte yılda 150 milyon litre süt elde etmeyi planlamaktadırlar. Diğer yandan, 2018 yılına kadar Çin'de 1 milyar litre süt kapasitesine ulaşmayı hedeflemektedirler.

Bu örnekten yola çıkarak; kooperatiflerin çağdaş işletme anlayış ve modelleri ile faaliyet göstermesinin değer zincirinde yaratılacak önemli bir stratejik farklılık olacağını değerlendirmek yerinde olacaktır. Süt ürünleri mükemmeliyetinde lider olmayı 140 yıl önce kendilerine hedef olarak belirleyen Fonterra ortağı çiftçiler, uzun bir yolculuktan sonra Fonterra'yı bu kurumsal hedeflerine ulaştırmışlardır.

Hem Aydın'da hem de diğer illerde, süt değer zincirindeki yerel paydaşlar ve yatırımcılar, değişen ve gelişen dünya ve onun üzerinde yaşayan tüketicilerin eğilimlerini takip edilerek, süt ve süt ürünleri sektörünü geliştirerek dönüştürmelidirler.

Kaynakça

About: Fonterra. Fonterra Web Sitesi: http://www.fonterra.com/global/en/About . Erişim: 29 Eylül 2013

Financial: Fonterra. Fonterra Web Sitesi. Erişim: 29 Eylül 2013

http://www.fonterra.com/wps/wcm/connect/e4aec74f-4d16-40a7-8ba0-f6db30db022e/Full+Annual+Report+2012.pdf?MOD=AJPERES

Özsan, M. E., Taşçı, K., & Yeldan, E. (2012). Sütaş Aksaray Entegre Tesisleri Yatırımının Ekonomik Etki Analizi. İstanbul.

Invester Relations: Pınar (2013). http://eng.pinar.com.tr/images/pdf/PNSUT-2013-H11.pdf. Erişim: Ağustos 2013

Sakarya Üniversitesi Web Sitesi. https://dosya.sakarya.edu.tr/.../526879436_3.hafta-kurumsaanaliz-swot-degeranalizi. Erişim: Eylül 2013

Sarı, B. (2012). Süt Sektöründe İnovasyon ve Değer Analizi. Antalya. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Süthattı Web Sitesi. http://www.suthatti.com.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=1087&Itemid=450. Erişim: Eylül 2013

Ulusal Süt Konseyi. (2013). Dünya ve Türkiye'de Süt Sektör İstatistikleri 2012. Ankara.

Ulusal Süt Konseyi. (2014). Dünya ve Türkiye'de Süt Sektör İstatistikleri 2013. Ankara.

Tarım ve Hayvancılıkta Örgütlenmenin Güzel Bir Örneği **“Tire Süt Kooperatifi”**

1967 yılında birkaç süt üreticisi tarafından kurulan Tire Süt Kooperatifi, bugün yaklaşık 2000 süt üreticisinin birlikteliğiyle örnek bir kırsal kalkınma modeli haline gelmiştir. Üreticinin kazancını artırma misyonuyla hareket eden kooperatif "üreticiden tüketiciye" sloganıyla faaliyetlerini sürdürürken, ortağı olan köylülerin de gelirine katkıda bulunmaktadır. İzmir'in Tire ilçesinin köylerinde faaliyet gösteren Tire Süt Kooperatifi'ne ortak olan köylüler, her gün ineklerinden elde ettikleri sütü kooperatifin süt alım merkezlerine teslim ederken, tarımsal üretim için gerekli olan ziraat makinelerini, yemlerini ve yakıtlarını kooperatifin imkânları ile sağlamaktadır.

Birleşmiş Milletler tarafından "Dünyanın en iyi kırsal kalkınma modeli" seçilen Tire Süt Kooperatifi ürünlerini zincir marketlerin yanı sıra kooperatife ait mağazalarda tüketicilere sunmaktadır. Kooperatifte sağımdan depolamaya ve soğutma zincirinden tüketiciye ulaşana kadar tüm işlemler el değmeden yapılmaktadır. Türkiye'nin ilk organik pastörize sütünü üreten Tire Süt Kooperatifi, organik peynir, organik ayran ve et mamullerini de İzmir'deki iki büyük market zincirinde ve kooperatife ait üç büyük mağazada tüketicilere sunuyor.

Yapılan analizlere göre geleceğin stratejik sektörleri arasında ilk sıralarda yer alan tarım, orta ve büyük ölçekli şirketler için yatırım fırsatları barındırırken, küçük çiftçiler için ise tek başlarına üstesinden gelemeyecekleri kadar büyük sorunlar içermektedir. Bu noktada çiftçilerin birlikte hareket etmelerini sağlayan kooperatifleşme faaliyetlerine önem vermeleri gerekmektedir. Nitekim kooperatifçilik anlayışının yerleşmesi, sektörel anlamda istikrarlı bir büyüme, girdi maliyetlerinin düşürülmesi ve üretimde verimin artırılması ile ürünlerin hak ettiği değerde satılması açısından kritik önemdedir.

Tire Süt Kooperatifi Başkanı Mahmut Eskiyörük, tarım ve hayvancılıkta hak edilen başarının yakalanabilmesi için kooperatifleşmenin önemini vurgulamış kendilerinin küçük üreticileri koruyan ve devamlılıklarını sağlayan bir model kurarak başarıyı yakaladıklarını belirtmiştir. Türkiye'nin önemli kooperatiflerinden biri olduklarını belirten Eskiyörük, Türkiye'de süt üretimi iki kat bile artmazken Tire'de 7 katına çıkarmayı başardıklarını ifade etmiştir.

Günümüzde giderek küreselleşen ve endüstrileşen tarımda aile işletmelerinin girdi sağlama ve ürünlerini pazarlamadaki rekabet güçleri giderek azalmaktadır. Bu sorunlar karşısında, aile işletmelerini koruyup yaşatmak sürdürülebilir tarım politikaları oluşturmak ancak kooperatif ve benzeri örgütlenmelerle olanaklıdır. Üreticiler örgütlenmiş bir yapıda, tek ses olarak hareket edebilirlerse, kişisel kaynak ve potansiyellerini daha etkin ve verimli kullanabilecekleri gibi ulusal tarım politikalarının oluşturulmasında söz sahibi olabileceklerdir. Bu anlamda, Tire Süt Kooperatifi, başarılı bir örnektir.

Fotoğraflar için Tire Süt Kooperatifine teşekkür ederiz.

GEKA
ULUSLARARASI MOSKOVA GIDA FUARI'NDA

Aydın, Denizli ve Muğla'da faaliyet gösteren gıda sektörünün öncü firmaları Ajansımızın 24. Uluslararası Moskova Gıda Fuarı'nda (WorldFood Moscow) sağladığı stant alanında ürünlerinin tanıtımını yaptılar.

14-17 Eylül 2015 tarihleri arasında Rusya'nın başkenti Moskova'da 24'üncüsü gerçekleştirilen World-Food Moscow fuarına Aydın, Denizli ve Muğla'dan katılan gıda firmaları, Güney Ege'de üretilen gıda ürünlerinin tanıtımını yaparak yeni iş bağlantılarının adımlarını attılar.

Ajansımız, İstanbul İhracatçı Birliği ile işbirliği çerçevesinde milli katılım alanındaki 66 metrekarelik stant alanını, bölgenin gıda ürünlerinin tanıtımının yapılması amacıyla Aydın Ticaret Odası ve Denizli İhracatçılar Birliğinin yanı sıra gıda firmalarına tahsis etti. Akça Şirketler Topluluğu, Ay-Sa Aydınoğlu Gıda, Bercekız Servet Şekerleme, Beyza İncir, K Plus Bodrum Lokum, Buram Bal, Erdemli - Tuay Zeytincilik, Kocabaylar Seracılık, Seyran Kuruyemiş ve Toroslular İncir İşletmesi adlı firmalar GEKA stant alanında yer aldılar.

Gıda sanayinin birçok sektörünü kapsayan fuarda Güney Egeli gıda firmaları temsilcileri kendi sektörlerindeki yenilikleri, farklı uygulamaları ve sektörlerinde yaşanan gelişmeleri öğrenme fırsatını yakalarken uluslararası anlamda işbirliği olanakları hakkında bilgi edindiler.

Denizli'den kendi bünyesindeki arazilerde ürettiği çekirdeksiz sofralık üzüm ve ceviz ürünleriyle Akça Şirketler Topluluğunun; Aydın'dan lokum, şekerleme ve krokan imalatı yapan Ay-sa Aydınoğlu Gıda'nın yanı sıra GEKA'nın 2012 yılı Tarıma Dayalı Sanayi Mali Destek programından destek alan Türk Lokumu'nun geleneksel yapısını Bodrum'un özel kokusu ve lezzetine sahip narenciyesiyle harmanlayıp sentezleyerek Bodrum Lokumu markasına hayat veren K Plus Gıda; "Özlenen Osmanlı tatları" sloganıyla 100'e yakın doğal meyve özlerinden üretilen lokum çeşidine imza atan Fethiye'den Bercekız Servet Şekerleme; Aydın'ın Bozdoğan ilçesinin dağlarındaki eşsiz lezzete sahip incirlerini Nazilli'deki tesislerinde işleyerek paketlenmiş incir üretiminin öncüsü olan Beyza İncir markalaşmış ürünleriyle fuara katılım sağladılar. Ayrıca 18 farklı ülkeye bal ihracatı yapan Muğla Dalaman'dan Buram Bal, Yatağan'dan "Yükselen Bir Marka: Zeytinin Efendisi" sloganıyla butik zeytinyağı üreterek uluslararası zeytinyağı sektöründe TUAY markasıyla adından söz ettiren Erdemli Zeytincilik, mevsiminde toplanmış taze meyve ve sebzeleri kurutarak gıda üretimi ve ihracatı yapan Denizli'den Kocabaylar Seracılık, özellikle leblebi üretimiyle dikkat çeken Türkiye'nin önde gelen kuruyemiş üretici firmalarından Denizli'den Seyran Kuruyemiş ve kuru incir ihracatında ülke ekonomisinde çok büyük bir paya sahip olan Aydın'dan Toroslular Gıda özel ürünleriyle fuarda yer aldılar.

Güney Ege'nin karakteristik gıda ürünleriyle yoğun ilgi gören GEKA standını ziyaret eden Türkiye Moskova Büyükelçisi Ümit Yardım ve Moskova Büyükelçiliği Ticaret Müşaviri Halit Oral Akbay stant alanında yer alan gıda ürünleri ve firmalar hakkında detaylı bilgi aldılar.

Gıda sanayinin birçok sektörünü kapsayan fuarda Güney Egeli gıda firmaları temsilcileri kendi sektörlerindeki yenilikleri, farklı uygulamaları ve sektörlerinde yaşanan gelişmeleri öğrenme fırsatını yakalarken uluslararası anlamda işbirliği olanakları hakkında bilgi edindiler.

2023'te Yüksek Katma Değerli ve Yenilik Odaklı Üretimi olan bir Güney Ege için çalışıyoruz.

"YAŞAM KALİTESİ YÜKSEK,YENİLİĞE DAYALI ÜRETEN, DOĞASINI KORUYAN, KÜRESEL TURİZM ODAĞI GÜNEY EGE"

T.C.
Güney Ege Kalkınma Ajansı
GEKA

AYDIN'DA SÜT ve SÜT ÜRÜNLERİ

Röportaj: Armağan AYDIN
Koordinatör - Aydın Yatırım Destek Ofisi

Aydın Ticaret Odası Başkanı ve GEKA Yönetim Kurulu üyesi Hakan ÜLKEN ile Aydın ilindeki süt ve süt ürünleri üretimi, Aydın Ticaret Odası ve Ajansımızın faaliyetleri hakkında görüştük.

İlimizde süt ve süt ürünlerinin potansiyeli hakkında bize bilgi verebilir misiniz?

İlimizde süt ve süt ürünleri potansiyeli oldukça yüksektir. 2000 yılından günümüze koyun sütü, keçi sütü, inek sütü ve manda sütü üretimi ise sırasıyla yüzde 289, yüzde 195, yüzde 112 ve yüzde 775 oranlarında artış göstermiştir. Hayvan varlığı da buna paralel olarak artış göstermiş ve yapılan çalışmalarla verimlilik artırılmıştır. İller bazında yayımlanan hayvansal ürünler istatistiklerine göre çiğ süt üretiminde Aydın; Konya, İzmir, Balıkesir, Erzurum, Sivas ve Kars'ın ardından yedinci sırada yer almaktadır.

Aydın ilinde üretilen çiğ sütün yaklaşık üçte birinin Aydın ilindeki entegre süt işletmeleri tarafından toplandığı tahmin edilmektedir. Entegre süt işletmeleri tarafından işlenmeyen sütün ne şekilde değerlendirildiğine dair istatistik mevcut olmasa da geri kalan çiğ sütün önemli bir bölümünün diğer illerdeki entegre süt işletmeleri tarafından toplandığı ve işlendiği tahmin edilmektedir. Büyük süt işletmelerinin bulunduğu İzmir iline yakınlığı nedeni ile özellikle Aydın ilinden İzmir'deki süt işletmelerine çiğ süt tedarik edildiği bilinmektedir.

İlimizin bu rakamlarla Türkiye'de 7. sırada olduğunu biliyoruz peki gelecekte nasıl bir tablo bekliyor bizi? Bu konuda kendimizi nasıl geliştirebiliriz?

Süt ve süt ürünlerine olan yurtiçi talep hızla artmakla birlikte 2021 yılı küresel tüketim artış tahminleri esas alındığında Türkiye kişi başı içme sütü tüketim miktarının yüzde 263 artış potansiyeli taşıdığı görülmektedir. Kişi başı tüketimin dünya ortalaması olan 100 kilogram yakalaması için önümüzde kat

edilmesi gereken uzun bir yol var, ancak yapılan yeni yatırımlar ve soğuk zincirde sağlanan ilerlemeler ile Türkiye'de sütü üretiminin artması beklenmektedir.

Hem Aydın'da hem de diğer illerde, süt değer zincirindeki yerel paydaşlar ve yatırımcılar, değişen ve gelişen dünya ve onun üzerinde yaşayan tüketicilerin eğilimlerini takip edilerek, süt ve süt ürünleri sektörünü geliştirerek dönüştürmelidirler.

Aydın Ticaret Odası olarak yaklaşık 7000 üyeye sahip büyük bir ailesiniz pek çok hizmet grubundan üyeleriniz olduğunu biliyoruz. Üyeleriniz arasında süt ve süt ürünleri ile ilgili iştigal eden üyeleriniz de bulunmakta mıdır?

AYTO olarak çok büyük bir aileyiz ve bu ailede her meslekten üyemiz var, süt ve süt ürünleri konusunda faaliyet gösteren üye sayımız 112 kişi, bu da yaklaşık toplam üye sayımızın yüzde 1,65'ini oluşturuyor.

"AYTO olarak çok büyük bir aileyiz ve bu ailede her meslekten üyemiz var, süt ve süt ürünleri konusunda faaliyet gösteren üye sayımız 112 kişi, bu da yaklaşık toplam üye sayımızın yüzde 1,65'ini oluşturuyor."

Gerek özel sektöre kaliteli üretim odaklı verdiği destekler gerekse çatı kuruluşlar olan odalara sunduğu destekler ile Ajans çok önemli gelişmelere vesile olmuştur. Sadece sağladığı mali desteklerle değil, yürütülen işbirliği faaliyetleri ile de Ajansımız bizlere destek olmaktadır.

Odanızın yeni dönemde üye odaklı bir anlayış benimsediğini görüyoruz; fuar ziyaretleri, ticari heyetler, işletme ziyaretleri ve mevzuattın iyileştirilmesi gibi faaliyetleri sık sık basından takip ediyoruz. Süt ve süt ürünleri konusunda faaliyet gösteren işletmeler ile ilgili yaptığınız çalışmalardan bahsedebilir misiniz?

Sizin de ifade ettiğiniz gibi yönetim olarak üyelerimize dönük bir takım faaliyetler yürütüyoruz. Amacımız üyelerimizin rekabet gücünü arttırmak ve onların hem iç pazarda hem de dış pazarda başarılı olmasını sağlamak. Bu kapsamda süt ve süt ürünleri üretimi konusunda faaliyet gösteren üyelerimiz için de bir takım çalışmalarda bulunduk. Bunlardan en önemlileri istihdamı zorunlu personelin taban aylık uygulaması ile ilgilidir. Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı nezdinde yürüttüğümüz çalışmalar sayesinde yönetmelik değişikliği yapılmasını sağladık ve üyelerimizi büyük yüklerin altında kalmaktan kurtardık. Bunun dışında haksız rekabet koşullarına yol açması sebebiyle ilgili kurumlarla işbirliği yaparak kaçak işletmelerin önüne geçtik. Kurduğumuz bilişim sistemi ile yasal mevzuatta yaşanan değişiklikleri üyelerimize ulaştırarak ödemeleri muhtemel cezaların da önüne geçmekteyiz.

Ajans olarak bizim de şirketlerimizin ve çatı örgütlerin kendilerini geliştirmeleri, kalite ve verimliliği artırmaları amacıyla sunduğumuz desteklerimiz var. Bu bağlamda Ajansımızın yürüttüğü çalışmalar hakkında neler söylemek istersiniz?

Güney Ege Kalkınma Ajansı, yerelin sorunlarını yerel kaynaklarla çözmek, yereldeki potansiyeli harekete geçirmek üzere kurulan

26 kalkınma ajansımızdan bir tanesi. Kuruluş tarihinden itibaren kurumun gelişimine baktığımızda her geçen gün daha iyiye gittiğini görüyorum. Gerek özel sektöre kaliteli üretim odaklı verdiği destekler gerekse çatı kuruluşlar olan odalara sunduğu destekler ile Ajans çok önemli gelişmelere vesile olmuştur. Sadece sağladığı mali desteklerle değil, yürütülen iş birliği faaliyetleri ile de Ajansımız bizleredestek olmaktadır.

Günümüzde üyelerimizin başlıca sorunlarından biri de güncel ve doğru bilgiye ulaşmaktır. Ülkemizde sağlanan bir çok destekten üyelerimizin de haberdar olabilmesi için kurulan "AYTO Aydınlatıyor" projesi de bu iş birliklerinden birisidir. Ayrıca Odamız tarafından geliştirilen AYTOBİL projesi üyelerimiz için Ajansımıza sunduğumuz ve ülke çapında ses getiren bir diğer projemizdir. Yine Ajans birimlerinden olan Aydın Yatırım Destek Ofisi tarafından üyelerimiz ve diğer yatırım yapmayı düşünen tüm yatırımcılara ücretsiz bilgilendirme ve danışmanlık hizmeti sunulmaktadır.

Dilerseniz biraz da gelecek hedeflerinizden konuşalım, zira Aydın için planlamakta olduğunuz bir takım çalışmaların da olduğunu biliyoruz sizce ilimizin hak ettiği yere gelmesi için neler yapılmalı odanın bu konu hakkında üzerine düşen görevler nelerdir?

Bu konu sadece odamızın değil Aydın'da yaşayan halkın da ortak görüşü. Aydın'ın hak ettiği yerde olmadığı gerçek potansiyelini reel katma değere dönüştüremediği bir gerçek. Bütün çalışmalarımızı üyelerimizin gelişmesi dolayısıyla makro düzeyde Aydın'ın büyümesi için yapıyoruz. Oda olarak tespit ettiğimiz ve ivedilikle çözülmesi gereken en büyük sorun Aydın'ın teşvik destek bölgesi olarak 2. Bölgeden 3. Bölgeye alınmasıdır. Aydın'ı Kayseri, Gaziantep gibi illerle bir tutmak gelişmenin önündeki engellerden en büyüğüdür. Bu sorunu çözmek için lobi faaliyetlerimize tüm gayretlerimizle devam ediyoruz.

Aydın Çıldır Havaalanı'nın ulusal uçuşlara açılacak alt yapısının tamamlanması ve Denizli-Aydın-İzmir Yüksek Hızlı Tren hattının yapılması Aydın'ın büyümesine çok önemli katkı yapacaktır. Oda olarak Aydın'ın sorunlarını tespit ederek ilgili bakanlıklar düzeyindeki çalışmalarımızı sürekli ve etkin bir şekilde sürdürüyoruz. Fakat bu uzun ve meşakkatli yolda sadece Aydın Ticaret Odası'nın çabası yetmez. Aydın'ın bir birlik halinde bütün kurum ve kuruluşları ile birlikte bu sorunlara eğilmesi lazım. Ben her şeyi tek başıma yapacağım demek sorunları çözmediği gibi içinden çıkılmaz bir hale de getirebilir.

SÜT TOZU ÜRETİMİ VE SEKTÖRDEKİ ÖNEMİ

Hazırlayan: Harun KAPTANER
Uzman - Ekonomik Araştırmalar ve Planlama Birimi

Sütün uzun vadede saklanabilmesi ve daha çeşitli süt ürünlerine dönüştürülebilmesi için bulunmuş en cazip çözümlerden biri, süt tozu ve diğer süt ürünlerine dönüştürülmesidir.

Süt, doğal yapısı itibarıyla tarım ürünleri içerisinde stoklanması ve pazarlaması en zor olan ürünlerin başında gelmektedir. Sütün akışkan biçimde olmasının yanında, taşınmaya da çok elverişli olmaması bu zorluğa sebep olan başlıca nedenlerdir. Ayrıca bakteri üremesine son derece uygun bir ortam teşkil etmesi ve buna bağlı olarak da hızla bozulabilir olması, başta üretici olmak üzere süt piyasasındaki tüm aktörler için göz önünde bulundurulması gereken risk faktörleridir. Sütün bu özellikleri onun toplama, işleme ve dağıtımı esnasında hususi olarak muamele görmesini gerektirmekte ve ürünün girdi maliyetlerini arttırmaktadır. Bu sebeple süt ve süt ürünleri üretiminin sistemli bir şekilde arttırılarak, stoklanma ve dayanıklı tüketim malı haline getirilmesine ihtiyaç vardır. Sütün uzun vadede saklanabilmesi ve daha çeşitli süt ürünlerine dönüştürülebilmesi için bulunmuş en cazip çözümlerden biri, süt tozu ve diğer süt ürünlerine dönüştürülmesidir. Süt tozu, sütün yağı alınarak veya alınmadan silindir veya püskürtme olmak üzere iki metotla elde edilmektedir. Bu usullerle toz haline getirilen süt, bebek maması, hazır çorba, kahve kreması, pastörize süt, dondurma, şekerleme, peynir, yoğurt, çikolata ve bisküvi sanayicisi için vazgeçilmez bir hammadde niteliği taşımaktadır. Aynı zamanda açlık sınırı altında

olan ülkelere ve bölgelere uluslararası örgütler tarafından yapılan gıda yardımlarında da gıda güvenliği ve ekonomik sebepler nedeniyle süt tozu tercih edilmektedir.

Batılı sanayileşmiş ülkelerin çoğunda, süt ürünlerinin pazarını istikrara kavuşturması açısından ehemmiyeti anlaşıldığından dolayı bu ülkelerin tarım politikalarında bu ürünler için kayda değer uygulamalar mevcut olup, süt ürünleri sistemli bir şekilde sübvanse edilmekte ve programlı bir şekilde stoklanmaktadır.

Ülkemizde ise süt ürünleri teknolojisi, hızla gelişmekte ve süt ürünü üreten işletmelerin sayısı hızla artmaktadır. Ancak başta AB ülkeleri olmak üzere bazı sanayileşmiş ülkelerin süt ve süt ürünlerini, bir taraftan yurt içinde yüksek destekleme mekanizmalarıyla himaye ederken, diğer taraftan ihracat teşvikleri ile uluslararası piyasalarda kendi ürünlerinin pazarlanmasını sağlama çabaları, Türkiye'de üretilen süt ürünlerinin yurt içinde ve yurt dışında pazarlama olanaklarını kısıtlamaktadır. Böylece süt ve süt ürünlerini işleyen firmalarda atıl kapasite sorunu ortaya çıkmakta, yapılan dış alımdan dolayı ülke için kayda değer döviz kaybına sebep olarak ülkenin süt sektöründe ihracat yapan ülkelerle rekabet şansı gittikçe azalmaktadır.

Yukarıda zikredilen sorunları asgari düzeye indirmek amacıyla; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, süt üretiminin geliştirilmesi, kayıt altına alınması, çiğ süt arzının fazla olduğu dönemlerde çiğ sütün süt tozu yapılmak suretiyle piyasadan çekilmesi ve çiğ süt fiyatlarında istikrarın sağlanması amacıyla ihracatçı firmaların ihraç ettikleri ürünlerin bünyesinde kullandıkları süt tozunu iç piyasadan temin etmelerine yönelik süt tozu üretiminin desteklenmesini sağlamak için Çiğ Sütün Değerlendirilmesine Yönelik Destekleme Uygulama Esasları Tebliği'ni yayımlamıştır (2014). Tebliğe göre, dâhilde işleme rejimi kapsamında süt tozu alımı Bakanlıkça süt tozu üretim kotası tahsis edilen üreticilerden temin edilecektir. Desteklemeden gıda işletmelerinin kayıt ve onay işlemlerine dair yönetmeliğe uygun ve Ulusal Süt Konseyi'ne üye olan süt tozu üreticileri yararlandırılacaktır. Tebliğ kapsamında süt tozu üretim kota miktar ve kıstasları Konseyin

> Bölgemizin süt tozu ve diğer süt ürünleri açısından sahip olduğu kapasitenin değerlendirilmesi süt sektörü ile bağlantılı olan diğer sektörlerin de gelişimine olumlu katkı sunacaktır.

önerisi üzerine Hayvancılık Genel Müdürlüğünce belirlenerek arz fazlalığı oluşan bölgelerde süt alımı gerçekleştirilecektir. Bu tebliğ kapsamında harekete geçen süt üreticileri ve bağlı oldukları birlikler, süt alım fiyatlarının yıl içinde dalgalanmasından kaynaklanan sorunları asgari düzeye indirmek adına süt tozu fabrikası kurulmasının önemine vurgu yapmaktadırlar. Bu sayede piyasada sütün bol olduğu dönemlerde talep fazlası olan süt,

bu fabrikalarda süt tozuna dönüştürülerek iki üç sene stoklanabilir bir ürün elde edilmek suretiyle üreticinin pazarlık şansının artırılmış olacağı görüşü dile getirilmektedir (TÜSEDAD).

Bu kapsamda TR32 Bölgesi açısından önemli bir gelişme de Aydın ilinde kurulması planlanan süt tozu üretim tesisidir. Tesis, Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Fonları tarafından desteklenen Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) Aydın İl Koordinatörlüğünün 13. Çağrı döneminde kabul edilen ve sözleşmeye bağlanan; Germencik ilçesine bağlı Ortaklar OSB'de yapılacak Milay Süt ve Süt Ürünleri Gıda Sanayi Ticaret Anonim Şirketi'nin gerçekleştireceği; ve toplam yatırım tutarı 12.086.669,10 TL olan Süt Tozu Üretim Tesisi projesidir (TKDK Aydın İl Koordinatörlüğü). Bu proje aynı zamanda hibe destekle Aydın'a kazandırılacak olan ilk süt tozu üretim tesisi olma vasfını da taşımaktadır.

Bölgemizin süt tozu ve diğer süt ürünleri açısından sahip olduğu kapasite, teknoloji, mevcut hayvan varlığı, çiğ süt üretim miktarı ve sahip olduğumuz coğrafik konum düşünüldüğünde bu kapasitenin değerlendirilmesi süt sektörü ile ileri ve geri bağlantılı olan diğer sektörlerin de gelişimine olumlu katkı sunacaktır.

GEKA 13. KALKINMA KURULU TOPLANTISI

Güney Ege Kalkınma Ajansı'nın 13. Olağan Kalkınma Kurulu toplantısı, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nde gerçekleştirildi.

Bölgesel gelişme hedefine yönelik olarak; bölgedeki kamu kurum ve kuruluşları, özel kesim, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve yerel yönetimler arasında işbirliğini geliştirmek ve Ajansı yönlendirmek üzere faaliyet gösteren GEKA Kalkınma Kurulu, 34'ü Aydın'ı, 34'ü Denizli'yi ve 32'si de Muğla'yı temsil eden 100 kişiden oluşmakta.

Toplantıya GEKA Yönetim Kurulu Başkanı ve Muğla Valisi Amir Çiçek, GEKA Kalkınma Kurulu Üyesi ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mansur Harmandar, GEKA Genel Sekreteri Süleyman Alata, Kalkınma Kurulu üyeleri ile GEKA uzmanları katıldı.

GEKA Kalkınma Kurulu Başkanı Prof. Dr. Mansur Harmandar'ın açılış konuşmasıyla başlayan toplantıda; Harmandar, Kalkınma Kurulu'nun bölgedeki işlevine ve önemine değinerek, Ajansı gerçekleştirdiği çalışmalarda doğru yönlendirebilmek için kurulun daha sık aralıklarla bir araya gelerek görüş ve önerilerini Ajansa sunması gerektiğini belirtti. Böylece Kurulun bölge kalkınmasının şekillenmesinde daha etkin olacağının altını çizen Harmandar, bu nedenle GEKA Kalkınma Kurulu Başkanı olarak kurulu rutin toplantıların dışında da toplamayı planladığını ifade etti.

Muğla Valisi ve GEKA Yönetim Kurulu Başkanı Amir Çiçek ise gerçekleştirdiği konuşmada, Kalkınma Kurulu üyelerinin görüşlerini Ajansa sunmalarının faydalı olduğunu belirterek buradan çıkan sonuçların Ajans tarafından takip edileceğini söyledi. Yerelde nitelikli insan potansiyeli ve sermayeyi kul-

lanarak bölge kalkınmasına ivme kazandıracak projeler üretilmesi gerektiğinin altını çizen Vali Çiçek, bu nedenle ortak akıl ile kollektif çalışmayı bir araya getiren GEKA Kalkınma Kurulu'nun önemine değindi.

GEKA Genel Sekreteri Süleyman Alata, Ajansın 2015 yılı içerisinde gerçekleştirdiği faaliyetlere yönelik toplantıda yaptığı sunumda, GEKA'nın planlama, proje destekleri, proje izleme, tanıtım faaliyetleri ve kurumsal çalışmalarını kurul üyelerine özet halinde anlattı. Daha sonra GEKA'nın Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ile işbirliği içerisinde yürüttüğü "Güney Ege Bölgesi Yenilik ve Girişimcilik Stratejisi" çalışmasında gelinen son nokta hakkında TTGV yetkilileri tarafından kurul üyelerine bilgi verildi.

Toplantının öğleden sonraki bölümünde kurul üyeleri kendi uzmanlık alanları ve tercihleri doğrultusunda, "Yenilik ve Girişimcilik" ile "Bölge İçi Gelişmişlik Farklarının Azaltılması" başlıkları adı altında iki gruba ayrılarak Ajans faaliyetleri ve destek programlarının geliştirilmesine yönelik grup çalışması yaptılar. Belirlenen başlıklar altında bölgemizde ne tür projelerin desteklenebileceği, bu yönde nasıl adımların atılması gerektiği ve kurulacak işbirlikleri vb. hususlarda tartışılarak öneriler geliştirildi.

"Yenilik ve Girişimcilik" grubunda, bölgede öncelikli olarak mentörlük eksikliğine vurgu yapılarak bu alanın bölgedeki STK'lar tarafından doldurulması gerektiği belirtildi. Girişimcilik başlığı altında sosyal girişimcilik, kadın girişimciliği, başlangıç aşamasındaki girişimcilik ve alternatif turizm konularında genel olarak girişimciliğin desteklenmesi ve Ajansın bu konuda öncü olması gerektiği belirtildi.

Bölgede mermercilik, yat imalatçılığı, süt ve süt ürünleri gibi önde gelen sektörlerde yenilikçiliğin geliştirilmesi konuları da ele alındı.

"Bölge İçi Gelişmişlik Farklarının Azaltılması"'na yönelik ise Bölgede, yöresel ürünlerin desteklenmesi ve tanıtılması, ev pansiyonculuğunun bisiklet ve yürüyüş rotaları ile birleştirilerek altyapı çalışmalarına ağırlık verilmesi, yaş meyve sebze, arıcılık ile tarım ilaçları vb. konularda projelerin desteklenmesi ve tarımsal atıkların değerlendirilmesi konuları ön plana çıktı.

Grup çalışmaları sonuçları, grup sözcüleri tarafından sunularak kurul üyeleri ile paylaşıldıktan sonra görüş ve değerlendirmeler alındı.

Gruplarda ortaya çıkan sonuçların bir sonraki toplantıya kadar Ajans tarafından değerlendirilerek gerçekleştirilebilecek faaliyetler ve projelere ilişkin öneriler hazırlamasına karar verilerek toplantı iyi dileklerle sonlandırıldı.

AJANSIMIZ MOSKOVA TURİZM FUARINDA

21. Uluslararası OTDYKH Leisure Seyahat ve Turizm Fuarı, 15-18 Eylül 2015 tarihleri arasında Moskova Crocus Expo Merkezinde gerçekleştirildi. Ajansımız Türkiye standının içerisinde yer alarak Güney Ege Bölgesinin tanıtımını sağladı.

Leasure Moscow Turizm Fuarı bu sene 21. defa ziyaretçilerini ağırladı. 15 Eylül'de başlayan fuarda 94 ülke yer aldı. Ajansımızın yer aldığı Türkiye stant alanı 350 metrekare ile en büyük katılımcı ülke konumundaydı. 2006 yılından beri aktif katılım sağlanan fuarda bu yılki ana konsept kış ve sağlık turizmi idi.

Rusya'da, alternatif turizm türlerinden sağlık, termal, kış ve şehir turizmine talep yoğun olup kültür turizmi, spor takımlarına yönelik kamp turizmi ve agro-turizm pazarının da payı giderek büyümektedir. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın politikasındaki öncelik, zamansal ve coğrafi olarak turizmi yaygınlaştırmayı hedeflemektedir. Bu hedefler, Ajansımızın turizm çalışmalarına uygun olarak bu politikayı destekler niteliktedir. Ajansımızca katılım gerçekleştirilen fuarda, turizmin klasik deniz kum güneş üçlüsünün yanında alternatif turizm türlerinin, bölgemiz destinasyonlarının bilinirliğinin ve tercih edilebilirliğinin artırılması amaçlanmıştır. Böylece turizmin 12 aya yayılması ve yüksek sezon dışında da talebin çeşitlendirilmesi öngörülmektedir.

Rusya'nın genel anlamda mass/kitle turizm odaklı bir pazar olmasından dolayı, fuarda odak bu alandaki çalışmalardı. Fuar, turizm sektöründe genel olarak profesyonellerin katıldığı bir fuar olduğu için Ajansın katılımı da bu profile uygun bir strateji olup, alternatif turizm ürünlerinin ve destinasyonlarının tanıtımına yönelik çalışmaların giderek artan olumlu sonuçlar vermesi beklenmektedir. Ajansın fuara katılımıyla bölgemizde hangi tür turizm olanakları olduğunun bilinmesi sağlanmış olup, alternatif turizm anlamında yeni bir pazar olarak nitelendirilebilecek Rusya, potansiyel müşterileri ile alternatif turizm pazarı hakkında yerinde bir gözlem olanağı doğurmuştur. Fuar süresince potansiyel turist profili ve talepleri değerlendirilmiş olup ilk kez katılım sağlanan fuarın kazanımları, Rusya pazarına yönelik önümüzdeki yıllarda yapılacak çalışmalara ışık tutacak niteliktedir.

Türkiye'nin ve Bölgemizin hizmet kalite standardı hiç düşürülmeden pazarda tutunmaya çalışılacak ve alternatif turizm sektörü için işbirliklerine devam edilecektir. Bunun için Ajansımızın bölgedeki alternatif turizm unsurlarını kapsayan; sağlık, kış, kültür, termal, spor, kamp turizmine yönelik tanıtım çalışmalarının bu tarz etkinliklerde yer alınarak öne çıkartılması gerekmektedir. Bölge tanıtım çalışmalarında Ajansımız bu öncelikleri dikkate alarak ulusal otoriterle birlikte hareket etmeye devam edecektir.

Sahip olduğumuz güzellikleri tüm dünyaya Dört Mevsim sunmak için çalışıyoruz

"YAŞAM KALİTESİ YÜKSEK,YENİLİĞE DAYALI ÜRETEN, DOĞASINI KORUYAN, KÜRESEL TURİZM ODAĞI GÜNEY EGE"

T.C.
Güney Ege Kalkınma Ajansı
GEKA

Türkiye'nin Ayçekirdek Artıkları Çivril'de Ekonomik Değer Kazanıyor

Denizli

Yüksel Tanrıkulu Tarım Ürünleri Motorlu Araçlar İnşaat Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi tarafından 2012 Tarıma Dayalı Sanayide Katma Değerin Artırılması kapsamında sunulan ve başarılı bulunan "Türkiye'nin Ayçekirdek Atık ve Artıkları Çivril'de Ekonomik Değer Kazanıyor" projesi ile Çivril'de ve Türkiye'de meydana gelen çerezlik ay çekirdeği atıklarını yeni ürünlere dönüştürerek milli ekonomiye kazandırmak amaçlanmıştır.

Ajansımız tarafından 119.671,69 TL destek verilen ve 267.252,42 TL toplam bütçe tutarı ile tamamlanan proje kapsamında ay çekirdeklerinin kabuklarından pelet elde edilmesini sağlayan Ayçekirdek Kabuğu Peletleme Makinesi ve üretilen peletlerin paketlenmesini sağlayan Çuvallama Makinesi alınmıştır. Üretilen peletler ise yakıt olarak kullanılmaktadır. Ayrıca alınan Ayçekirdek Yağı Soğuk Pres Makinesi satışı mümkün olmayan düşük kalite ve sınıftaki ay çekirdeklerinin presleme yöntemi ile yağının alınması sağlanmıştır. Ayrıca bu makine ve ekipmanların verimli ve sağlıklı bir şekilde çalışabilmesi için 400 KVa'lık bir trafo yapılmıştır.

Projenin ile birlikte alınan makine ve ekipmanlarla firmada yıllık 1440 ton düşük kalibrasyonlu ay çekirdeği işlenerek 115,2 ton yağ, 720 tonluk yağı alınmış çekirdek küspesi ve kabukların işlenmesi ile de yılda 648 ton pelet üretilmesiyle Çivril İlçesi'nin en önemli tarım ürünlerinden olan ay çekirdeğinin atıkları ekonomiye kazandırılmıştır.

Alacakız Sağılsın; Ayşe Teyzem Kazansın...

Aydın

Ajansımızın 2010 yılı İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı (Kar amacı gütmeyen kuruluşlara yönelik) kapsamında desteklenen ve S.S. Eğridere-Karacaören-Paşaköy ve Hacıköseler Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi tarafından yürütülen "Alacakız Sağılsın; Ayşe Teyzem Kazansın..." projesi ile küçük ölçekli sığır işletmelerinin kümelenerek uygun ölçekli işletmeler haline dönüştürülmesi ve yüksek teknolojinin kullanılabilir hale gelmesi yoluyla tarım sektöründeki verimliliğin ve çeşitliliğin artırılması, küçük ölçekli sığır işletmelerinin sürdürülebilir ve rekabetçi işletmeler haline dönüştürülmesi amaçlanmıştır.

Ajansımız tarafından 168.579,59 TL destek verilen ve 296.918,24 TL toplam bütçe tutarı ile tamamlanan proje kapsamında 300 sağmallık, sürü yönetim sistemli, otomatik yıkamalı sağım sistemi kurularak küçük ölçekli sığır işletmelerinin hayvan başına verimlerin artırılması, böylelikle işletme ve enerji verimliliğinin iyileştirilmesi sağlanmıştır.

Projenin uygulanması ile hayvan başına süt verimlerinin ve süt kalitesinin artışına, gıda güvenirliğinin sağlanmasına, sürü yönetim sistemi ile buzağı veriminin artışına, sağımın kolaylaşması ve gelirin artması ile hayvan sayısının artarak uygun ölçekli işletmelerin oluşmasına; her bir işletmenin sağım makinesi edinme zorunluluğunun ortadan kalkması ile üretim maliyetinin azalmasına, işletmelerin elinde bulunan sağım makinelerinin ayrı ayrı çalıştırılma zorunluluğunun ortadan kalkması ile enerji verimliliğinin sağlanmasına, yüksek teknolojinin küçük işletmeler tarafından kullanılabilir hale getirilmesine katkıda bulunulmuştur.

> Bu proje ile küçük ölçekli sığır işletmelerinin kümelenerek uygun ölçekli işletmeler haline dönüştürülmesi ve yüksek teknolojinin kullanılabilir hale gelmesi yoluyla tarım sektöründeki verimliliğin ve çeşitliliğin artırılması, küçük ölçekli sığır işletmelerinin sürdürülebilir ve rekabetçi işletmeler haline dönüştürülmesi amaçlanmıştır.

LOJİSTİK BÜYÜYOR,
Dünya Küçülüyor
Denizli

Ajansımızın 2010 yılı İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı (Kar amacı gütmeyen kuruluşlara yönelik) kapsamında desteklenen ve Denizli Atatürk Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi tarafından yürütülen "Lojistik Büyüyor, Dünya Küçülüyor" projesi ile "Ulaştırma ve Lojistik Sektörünün" nitelikli eleman eksikliğini gidermeye yardımcı olmak hedeflenmiştir.

Ajansımız tarafından 67.536,43 TL destek verilen ve 146.852,18 TL toplam bütçe tutarı ile tamamlanan proje kapsamında, 10 eğiticinin eğitimlerle sertifikalandırılması ve konuyla ilgili bilgilerinin artırılması sağlanmış, lojistik sektöründe çalışan 25 kişiye sertifikalı kurslar verilerek bilgi ve becerilerinin artırılmasına katkı sağlanmış, İŞKUR'a kayıtlı işsiz 25 kişiyi lojistik sektörüne kazandırmak amacıyla eğitici kursların yanı sıra sektörde kullanılan makinelerin uygulamalı eğitimi verilmiştir.

Bununla birlikte projenin sürdürülebilirliği kapsamında Atatürk Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi'nde eğitim çalışmalarında kullanmak ve periyodik olarak kurslar düzenlemek için lojistik yazılımlarının öğretileceği tam donanımlı bir bilgisayar laboratuvarı kurulmuştur. Ayrıca periyodik olarak verilecek eğitimlerde kullanılmak üzere; yükleme-depolama-boşaltma-istifleme, barkotlama gibi işlemlerin uygulamalı olarak öğretilmesi, günümüzde en aranılan meslekler-den forklift kullanımının öğretilebilmesi için gerekli malzemeler alınmıştır. Proje kapsamında ayrıca Hollanda'nın Almelo kentinde eğitim kurumu olan Roc van Twente College'ın bünyesindeki lojistik okulundan temsilciler, İstanbul Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi ile sektörden konuşmacılar davet edilerek lojistik konusunda bilinçlendirme seminerleri düzenlenmiştir.

Proje ile lojistik yönetiminin temel bilgilerine sahip, stratejilerine ve tekniklerine vakıf, analitik düşünme, problem çözme ve karar verme yetenekleri ile donanmış bireyler yetiştirilmesine ve gençlerin birikim ile iş gücü piyasasına kazandırılarak istihdam edilebilirliklerinin sağlanmasına katkıda bulunulmuştur.

Soğuk Süt Zinciri ve Süt Kalitesinin Artırılması

Muğla

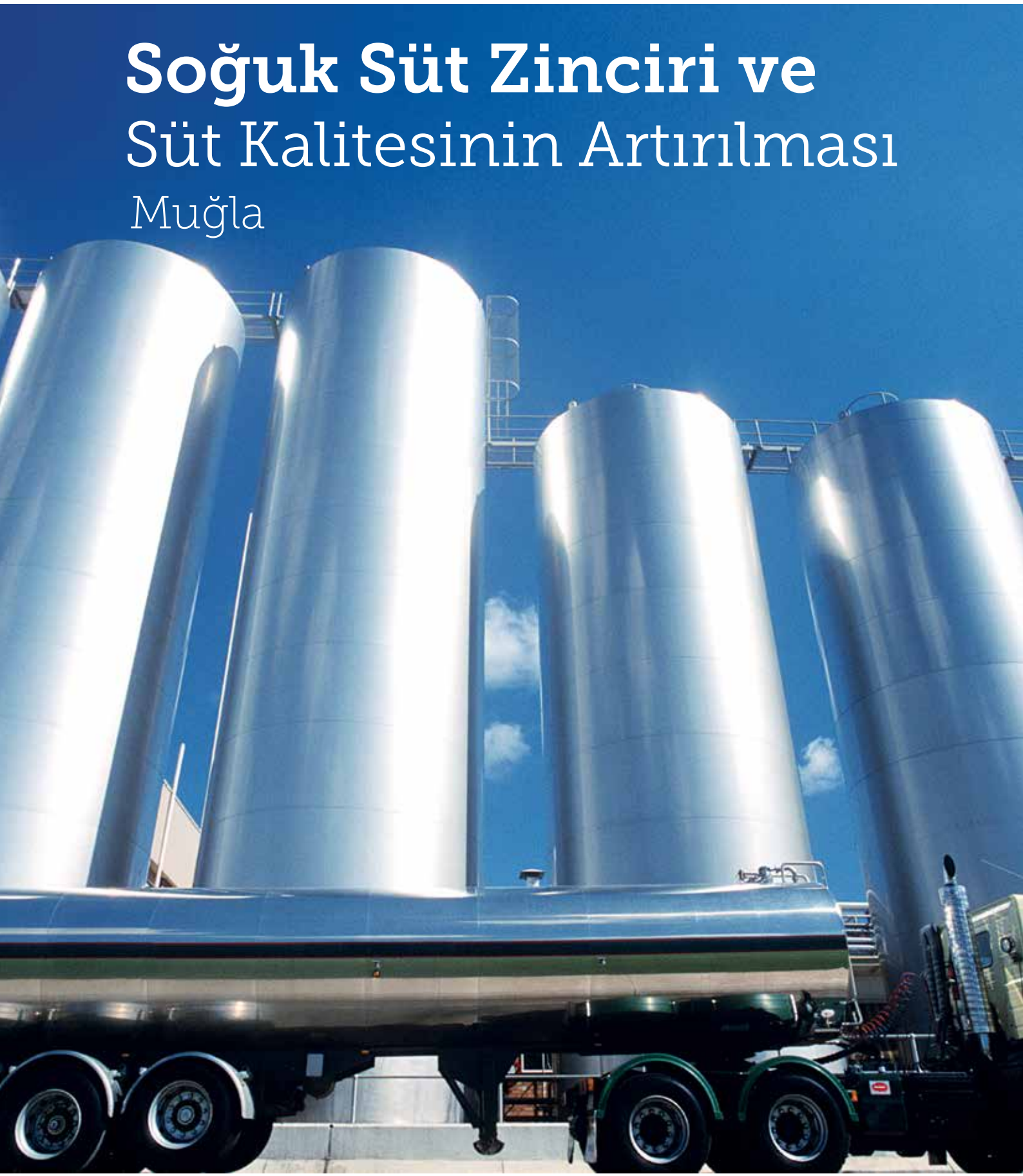

Ajansımızın 2010 yılı İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı (Kar amacı gütmeyen kuruluşlara yönelik) kapsamında desteklenen ve Milas ilçesi Süt Üreticileri Birliği tarafından yürütülen "Soğuk Süt Zinciri ve Süt Kalitesinin Artırılması" projesi ile sağılan inek sütlerinin laktasyon anındaki tazeliğini ve hijyenini korumak, sağılan inek sütlerinin ayrı soğutma tanklarında toplanmasını sağlamak, sütün gerçek değerinde satışını sağlamak hedeflenmiştir.

Bu doğrultuda, Ajansımız tarafından 137.502,37 TL destek verilen ve 408.261,20 TL toplam bütçe tutarı ile tamamlanan proje kapsamında Muğla'nın Milas ilçesine bağlı Kızılcakuyu, Ağaçlıhöyük, Gökçeler, Dörttepe, Söğütcük, Damlıboğaz, Yaka köy, Bahçe köy, Koru köylerinde bulunan sütün soğuk süt zincirine alınması amacıyla nokta alım merkezleri oluşturularak köylere soğutma tankları ve gerekli tefrişatlar alınmıştır. Bununla birlikte proje kapsamında kaliteli süt elde edilmesi amacıyla ISO 22000:2005 Gıda Güvenliği Standardı uygulaması için danışmanlık ve belgelendirme hizmeti alınmıştır.

Projenin uygulanmasıyla bölgedeki sütün kalitesinin artırılmasına, üretici ve sanayicinin daha fazla kazanç sağlamasına katkıda bulunulmuştur.

Ege'ye Özgü **Zeybek Peyniri**

Muğla

Ajansımızın 2012 yılı Tarıma Dayalı Sanayide Katma Değerin Artırılması Mali Destek Programı kapsamında desteklenen ve Muğla'nın Ula ilçesinde faaliyet gösteren Gökova Süt Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yürütülen "Ege'ye Özgü Zeybek Peyniri" projesi kapsamında Muğla yöresine özgü, katma değeri yüksek yeni bir ürün olan Zeybek Peynirinin işleme ve paketleme süreçlerinin geliştirilmesi, işlenmiş ürün çeşitliliği ve kalitesinin artırılması, ayrıca geliştirilecek zeybek peynirinin gıda atığı olacak peynir altı suyunun yeniden kazanımı ile tatlı lor imalatına geçişin sağlanması hedeflenmiştir.

Ajansımız tarafından 256.278,69 TL destek verilen ve 512.557,38 TL toplam bütçe tutarı ile tamamlanan proje kapsamında üretimine geçilmesi planlanan Zeybek Peyniri için yeni teknolojik üretim hattı kurulmuştur. Söz konusu hatta peynir altı suyunu işleme sistemi eklenerek peynir altı suyunun tatlı lor haline getirilmesi sağlanmıştır. Böylelikle gıda atığının değerlendirilerek yeniden kazanımı ve katma değeri yüksek ürünlere dönüştürülmesi sağlanmıştır.

Süt Dünyasının Yükselen Trendi:

"Keçimiz" Pastörize Keçi Sütü

Muğla

Ajansımızın 2012 yılı Tarıma Dayalı Sanayide Katma Değerin Artırılması Mali Destek Programı kapsamında desteklenen ve Kayhan Ziraat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi tarafından yürütülen "Süt Dünyasının Yükselen Trendi: 'Keçimiz' Pastörize Keçi Sütü" projesi ile bölgedeki küçükbaş hayvan faaliyetlerinin canlı tutulmasına, küçükbaş hayvancılıkla geçimini sağlayan çiftçilerin, gelirlerinin yükseltilmesine, keçi sütü tüketim alışkanlığının yaygınlaştırılmasına katkı sağlamak, Aydın'a "Pastorize Keçi Sütü Tesisi" kazandırmak ve benzeri yatırımlara öncülük etmek amaçlanmıştır.

Ajansımız tarafından 298.845 TL destek verilen ve 592.690 TL toplam bütçe tutarı ile tamamlanan proje kapsamında proje yararlanıcısının 400 başlık keçi çiftliği ve bölgedeki diğer keçi yetiştiriciliği yapan firma ve köylerden elde edilen keçi sütünün işlenerek; raf ömrü uzun, pastörize keçi sütü elde edilmesi ve cam şişede tüketiciye sunulması hedeflenmiş; bu doğrultuda gerekli süt tesisi ekipmanları alımı yapılmıştır. Ayrıca kaliteli süt üretimine yönelik ISO 22000:2005 Gıda Güvenliği Danışmanlık ve Belgelendirme Hizmetlerinin alımı yapılmıştır.

Proje ile elde edilen pastörize keçi sütü sağlıklı cam şişede, yararlanıcı şirketin patentli markası olan "Keçimiz" markası ile tüketicilere sunulmuştur.

GEKA TURİZM İÇİN JAPONYA'DAYDI

Ajansımız 24 - 27 Eylül 2015 tarihlerinde Tokyo'da düzenlenen Japan Tourism Expo 2015 turizm fuarına katılım sağladı. Fuara 141 ülke ve bölgeden 1.161 kurum ve kuruluş katıldı ve fuar 173.602 kişi tarafından ziyaret edildi.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Türkiye milli katılım alanında tahsis edilen stantta tanıtım çalışmaları yürütüldü. Ülkemizin 153 metrekarelik bir stant ile temsil edildiği alanda, 8 kamu kuruluşumuz ve turizm sektöründe 6 özel şirketimiz yer aldı. Milli katılım alanında Ajansımız dışında İpekyolu, Trakya, Serhat, Karacadağ Kalkınma Ajansları, Konya Büyükşehir Belediyesi ve Yunus Emre Enstitüsü Tokyo Müdürlüğü katılım sağladı. Ayrıca Türk Hava Yolları ile beraber çeşitli turizm firmaları tanıtım yaptı. Milli katılım alanının dışında, İzmir Kalkınma Ajansı ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi stant yeri kiralayarak tanıtım çalışmaları yaptılar. Ajansımızın fuara katılımı, Bölgemizin Japon turizm pazarında bilinirliğinin artırılmasına yönelik yapılan çalışmalar kapsamında gerçekleşti. Ajansımız Tokyo Büyükelçiliği, Kültür ve Tanıtma Müşavirliği'miz ile devam edegelen işbirliği çerçevesinde, Japon Seyahat Acenteleri Birliği (JATA) üyelerine yönelik Güney Ege Bölgesinde tanıtma turları (FAM Trip) düzenlemektedir. Bu çerçevede, firmalar ile ilişkilerin geliştirilmesi anlamında fuarın olumlu katkısı oldu. Önümüzdeki aylarda düzenleyeceğimiz benzer tanıtım turlarının altyapısı hazırlandı.

Fuar esnasında yapılan görüşmeler, kurulan bağlantılar ve geleceğe yönelik planlar; fuara katılım etkinliğimizin olumlu sonuçlarını en kısa sürede göreceğimizi gösterdi. Japonya turizm pazarında halen bilinen 3 destinasyon öne çıkmakta. Bu destinasyonlar İstanbul, Pamukkale ve Kapadokya'dır. Japon turistler; kültür, tarih, doğa vb. alternatif turizm çeşitleri için ülkemizi tercih etmekte. Ajansımızın hedeflediği turizmin 12 aya yayılması ve yüksek sezon dışında da talebin çeşitlendirilmesi açısından alım gücü yüksek Japon pazarı önemlidir. Japon pazarındaki Pamukkale'nin mevcut bilinirliği de göz önüne alındığında, bölgemiz açısından Japon turist sayısının artması öngörülmektedir.

Zengin Beşeri Sermaye ve Güçlü Toplumsal Altyapı ile yaşam kalitesi yüksek Güney Ege için çalışıyoruz.

"YAŞAM KALİTESİ YÜKSEK,YENİLİĞE DAYALI ÜRETEN, DOĞASINI KORUYAN, KÜRESEL TURİZM ODAĞI GÜNEY EGE"

T.C.
Güney Ege Kalkınma Ajansı
GEKA

ODA / BORSALAR ve KALKINMA AJANSLARI

Hazırlayan: Burhan SEZER
Kuşadası Ticaret Odası Genel Sekreteri / GEKA Kalkınma Kurulu Katip Üyesi

Ülkemizde; 181 adet Ticaret ve Sanayi Odası, 57 adet Ticaret Odası, 12 adet Sanayi Odası, 2 adet Deniz Ticaret Odası, 113 adet Ticaret Borsası olmak üzere toplam 365 Oda/Borsa faaliyet göstermektedir. 365 oda ve borsanın üst birliği Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğidir. Anayasanın kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları hakkındaki 135. maddesine istinaden kurulan bu kuruluşlara dair düzenlemeler, 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nda yer almaktadır.

5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nun 4. maddesinde Odalar; "üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslekî disiplin, ahlâk ve dayanışmayı korumak ve bu Kanunda yazılı hizmetler ile mevzuatla odalara verilen görevleri yerine getirmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır" olarak tanımlanmaktadır.

Güney Ege Bölgesinde (TR 32) (Aydın, Denizli, Muğla) toplam 23 adet Oda/Borsa faaliyet göstermektedir. 23 adet Oda/Borsa'nın 9 tanesi Aydın'da, 8 tanesi Denizli'de ve 6 tanesi Muğla'dadır. Güney Ege Bölgesinde 13 adet Ticaret Odası, 2 adet Sanayi Odası, 3 adet Ticaret ve Sanayi Odası ve 5 adet Ticaret Borsası söz konusudur.

	Ticaret Odası	Sanayi Odası	Ticaret ve Sanayi Odası	Ticaret Borsası	TOPLAM
Aydın	5	1	-	3	9
Denizli	6	1	-	1	8
Muğla	2	-	3	1	6
TOPLAM	13	2	3	5	23

Kuşadası Ticaret Odası

1992 yılında kurulan Kuşadası Ticaret Odası'nın 2598 adet faal üyesi söz konusudur. Kuşadası Ticaret Odası'nda 11 adet meslek komitesi vardır. Turizm başta olmak üzere, konaklama, seyahat acenteleri, cafe, restaurant ve eğlence yerleri, gıda sektörü, inşaat sektörü, deri, halı, kuyum firmaları, sigorta ve aracılık yapan kurumlar, bankalar vb. Odamız üyesi sektörlerden bazılarıdır.

TOBB Akreditasyon Sistemine dahil olan Kuşadası Ticaret Odası, üyelerine beş yıldızlı hizmet vermektedir. Yaptığı resmi işlemlerin yanı sıra, İŞKUR, KOSGEB ve Kredi Kayıt Bürosu Temsilciği yapmakta, üyelerimizin devlet desteklerinden daha fazla yararlanması için danışmanlık hizmeti verilmekte ve destek sağlanmaktadır. Ayrıca sektörel ve bölgesel sorunlarla ilgili toplantılar yapmakta, raporlar hazırlamaktadır. İlçemiz sorunlarını ve çözüm önerilerini ilgili kurum ve kuruluşlara iletmektedir.

Kuşadası Ticaret Odası ve GEKA Destekleri

Kuşadası Ticaret Odası, Güney Ege Kalkınma Ajansı ile de yakın ilişki içindedir. Ajansımız desteği ile 2 adet teknik destek ve 1 adet doğrudan faaliyet desteği almıştır.

Teknik Destek Projeleri:

"Artık Proje Yazabiliyoruz" projesi ile 30'u kamu görevlisi, 90'ı Ticaret Odası üyesi olmak üzere toplam 120 kişiye "Proje Nedir?", "Sorun Ağacı Nasıl oluşturulur?", "Çözüm Analizi Nedir?", "Paydaşlar Nasıl Belirlenir?", "Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı Yönetimi Nedir?", "Proje Bütçesi Nasıl Oluşturulur?" gibi konuları içeren, 4 grupta 2'şer gün boyunca 16'şar saat "Proje Döngüsü Yönetimi" (Project Cycle Management) eğitimi verilmiştir. Proje ile ilçemizin ve üyelerimizin hibe desteği veren kurumlara proje göndermesi ve hibe desteklerinden daha fazla yararlanmaları amaçlanmıştır.

"Stratejik Planlama ve Performans Yönetimi Sistemi Danışmanlığı" ile Kuşadası Ticaret Odası Üst Yönetimine ve Oda personeline Stratejik Planlama ve Performans Yönetim sistemi ile ilgili eğitim verilmiştir. Proje kapsamında, Kuşadası Ticaret Odası paydaşlarının katılımı ve katkıları ile çalıştay düzenlenmiştir. Kuşadası Ticaret Odası'nın güçlü ve gelişmeye açık yanlarının tartışıldığı (SWOT analizi) ve gruplara ayrılarak görüşlerini bildiren her katılımcının fikir ve önerisinin tek tek değerlendirildiği çalıştayda katılımcılar, Kuşadası Ticaret Odası'nın 4 yılını planlayacak önerilerini sunarak stratejik planın hazırlanmasına katkıda bulunmuşlardır.

> "Kuşadası Turizmini Yeniden Pazarlama Stratejisi Projesi" kapsamında, Kuşadası'nda bulunan kamu kurum ve kuruluşları yetkilileri ve kanaat önderleri ile görüşmeler yapılmış, fikirleri alınmıştır."

Doğrudan Faaliyet Desteği Projeleri

"Kuşadası Turizmini Yeniden Pazarlama Stratejisi Projesi" kapsamında, Kuşadası'nda bulunan kamu kurum ve kuruluşları yetkilileri ve kanaat önderleri ile görüşmeler yapılmış, fikirleri alınmıştır. Proje kapsamında ilçemiz esnafı ile ve yerli-yabancı misafirlerimiz ile anket yapılmıştır. Ayrıca, tüm paydaşlarımızın katılımı ile bir çalıştay düzenlenmiştir. Proje çıktısı olarak "Tanıtım Planı" hazırlanmıştır.

Sonuç olarak:

Anayasa'da kamu kurumu niteliğinde meslek örgütü olarak tanımlanan ve üyelerinin ticari hayatlarını kolaylaştırmak, sorunlarına çözüm önerileri bulmak, eğitim vermek gibi amaçları ve faaliyetleri olan Oda ve Borsaların, bölgenin kalkınmasında itici bir güç olan Kalkınma Ajanslarının desteklerinden daha fazla yararlanması, bölgemizin ekonomik, sosyal, kültürel ve beşeri olarak gelişmesine ve kalkınmasına daha fazla katkıda bulunması gerekmektedir.

DALAMAN

Hazırlayan: Muğla Yatırım Destek Ofisi

Havalimanı ve rafting sporuyla daha fazla tanınan Dalaman elbette bunlardan daha fazlası. Biraz daha yakından tanıyanların bile Dalaman'ı gerçekten tüm yönleriyle bildiği söylenemez. Sarıgerme Plajı, Sarsala koyu ve plajı, Kalynda ve Hippokome gibi antik kentleri, SPA merkezleri, golf sahaları ve tabii ki Dalaman Çayı'nda yapılan su sporlarıyla misafirlerine eşsiz bir tatil sunmaya hazır. Hemen yanı başındaki uluslararası havalimanı ile Dünya'nın en kolay ulaşılabilir yerlerinden biri Dalaman. Yüksek sezonda, turizmde yörenin atan kalbi konumunda olan Dalaman Havalimanının turizmin yavaşladığı sezonda daha etkin kullanılması yöre insanın en büyük talepleri arasında.

Akdeniz Bölgesi'nde, Muğla'nın 13 ilçesinden birisi olan Dalaman, Köyceğiz, Ortaca ve Fethiye ilçeleri ile Denizli'nin Çameli ilçesi arasında yer almaktadır. Güneyi ovalık diğer kesimleri dağlıktır. İlçe Gölgeli Dağlar (2.295 m.), Boncuk Dağı (2.265 m.) önemli yükseltilerdir. Muğla ilinin en verimli ovası olan, Türkiye'nin ve dünyanın en verimli ovalarından biri olan Dalaman Ovası Dalaman Çayı'ndan sulanmaktadır. Akdeniz ve Ege Bölgeleri sınırını çizen Dalaman Çayı, Dirmil yakınlarındaki Kocaş Dağından doğar, Batı Toroslar'ın Göktepe ve Yaylacık Dağlarından inen kolların birleşmesiyle büyüyen çay, dar ve derin bir vadi içinde akarak, Ortaca'nın 8 km. güneyinde yaklaşık 229 km yol katettikten sonra denize dökülür. Dalaman'ın Deniz seviyesinden yüksekliği 15 m.dir. Yüzölçümü 61.694 hektar olan ilçenin 2009 Yılı Genel Nüfus sayım sonuçlarına göre toplam nüfusu 33.451'dir.

Likya'ya mı Karya'ya mı ait olduğu konusunda tartışmalar devam ededursun, Dalaman bugün de bir geçiş bölgesi durumundadır. Bugün de Akdeniz Bölgesi'nin en batı ucunu oluşturmaktadır.

Geçmişten Bugüne Dalaman

Tarihte çok farklı medeniyetlere ev sahipliği yapan Dalaman'da, Karya, Likya, Lukka, Lek, Solymos, Kavala, Pers, Helen, Atina, Roma, Arap, Bizans, Menteşoğulları ve Osmanlı dönemleri yaşanmıştır. Bölge, Anadolu'da Pers egemenliği döneminde, Karia olarak adlandırılmış, ancak bugün hala bu bölgenin Likya'ya mı yoksa Karia'ya mı ait olduğu konusunda görüş ayrılıkları sürmekteyse de buranın bir geçiş bölgesi olduğudur. Osmanlı'nın son döneminde ise bölge daha çok Hidiv Abbas Paşa yönetimi ile anılmaktaymış. Cumhuriyet döneminde ise daha önce Köyceğiz İlçesine bağlı olan Atakent ve Dalaman beldelerinin birleşmesiyle tek bir Belediye olan Dalaman, 1983'te ilçe olmuştur.

Dalamanın hemen hemen her yerinde tarihi kalıntılara rastlanır. Kapıdağı, Şerefler, Kayadibi, Çöğmen, Kavacık , Gürleyk ve Bozbel Köylerinde yoğun bir şekilde bulunan tarihi kalıntıların en önemlileri kaya mezarları, kaleler, su sarnıçları, türbeler, antik şehirler, köprüler, manastırlar ve tarihi su değirmenlerdir. İşte bu tarihi değerlerin birkaçı;

Hippokome Antik Yerleşimi

Karya dilinde At Şehri anlamına gelen Hippokome, kazı çalışmaları sonucunda Dalaman'a 30 km mesafede bulunan Çöğmen Köyü, İt Asarı mevkiinde bir tepeye kurulduğu tespit edilmiştir. Şehrin güney doğusundaki kayalıklarda 6 adet kaya mezarı vardır. Şehrin güneybatı bölümlerindeki kayalıklarda ise tıpkı Fethiye Telmessos'dakilere benzeyen kaya mezarları, Kepezbaşı denilen bölgede ise Roma ve Bizans dönemine tarihlenen bina kalıntıları bulunmuştur.

Oktapolis Antik Yerleşimi

Bugünkü Elcik, Sabunlu ve Kızılkaya mahalleleri sınırları içinde kurulduğu tespit edilen Oktapolis Antik yerleşimindeki mezarlar Likya dönemine diğer kalıntılar ise Roma ve Bizans dönemlerine aittir. Sarp kayalar üzerindeki mezarlara yaklaşmak oldukça zordur.

Kayadibi Mahallesinde yer yer rastlanan sur kalıntılarının antik şehrin sınırlarını oluşturduğu sanılmakta, içinde kiler ve mesken kalıntıları bulunmaktadır.

Ardıçlı Tepe

Etrafı surlarla çevrili bir kale görünümünde, Bozbel ve Gökseki mahellelerinin batısında Çal Deresi kenarında bulunan kalıntıların Selçuklular döneminden kaldığı da iddia edilmektedir. Ormanlarla kaplı batı ve güney tarafları oldukça sarp ve dik olan Ardıçlı Tepe Dalaman'a 45 km uzaklıktadır.

Dalaman'ın Lezzetleri

Dalaman mutfağı, Muğla damak zevkinin güzide örneklerini sunar. Bir yanda Akdeniz ve Ege'nin lezzetleri diğer yandan da ta Orta Asya'dan getirdiğimiz yörük kültürüne ait lezzetler. Diğer bir deyişle, bir yanda zeytinyağlılar diğer yanda et ve sütün merkezde yer aldığı, kurutulmuş sebzeler, meyveler, bozkırın çetin kışına hazırlık olsun diye yapılan pekmez, reçel ve tarhana. Elbette su ürünleri ile Ege'den başka yerde zor bulacağınız ot yemeklerini unutmak olmaz. Kazayağı, turp otu, tekesakalı, kuşyüreği, sığırdili, tereotu, dalgan, devetabanı, ebegümeci, ıspanak, kişkincik, kuzukulağı, kapçık, ballık gibi yabani otlar, daha çok zeytinyağında kavurularak ve sarımsak ile sotelenerek yenir. Bu ot kavurmalarını fırsatınız olursa sakın kaçırmayın.

Etkinlikler

Dalaman Çayı'nda rafting, river kayaking ve Akkaya Vadisi'ndeki yürüyüş rotaları ve kano turizmi; Dalaman'da yapabileceğiniz etkinlik ve sporlardan sadece bir kaçı.

Rafting denince akla tabii ki Dalaman Çayı geliyor. Dünyanı dört bir yanından macera severleri ağırlıyor Dalaman Çayı. Elbette zorlu bir parkura sahip. Adrenalin tutkunlarını da cezbeden bu yönü. Yine de tedbiri elden bırakmadan yapılması tatilin ve heyecanın geride bıraktığı tadın devamı için elzem.

River Kayaking, Dalaman Çayı'nda yapılabilecek başka bir etkinlik. Akyaka Vadisindeki işaretli rotalarda yürüyüşe çıkmak ve kano turu yapmak da mümkün. Elbette, Dalaman'ın vazgeçilmezi Ege ve Akdeniz kıyılarında olduğu gibi Mavi Yolculuk; mavi ve yeşil rengin en güzel tonlarını içinde barındıran Dalaman, tam bir tatil cennetidir. Görkemli tabiatı, gelişmiş alt yapısı, lüks seçenekleri, kaliteli hizmet anlayışı ile dikkat çeken Dalaman'ı özel kılacak pek çok koy vardır. Kurşunlu, Hamam, Akbükü, Gobun, Boynuzbökü ve Sarsala koyları ender rastlanan güzellikleriyle mavi yolculuk tutkunlarının vazgeçilmezlerindendir.

Bu koyların bir kaçına az da olsa değinmeden geçmek olmaz. Hamam Koyu ki, halk arasında Kleopatra Koyu da denir, tarihi bir binanın kalıntılarının berrak denizle iç içe olduğu bir koydur.

Sarsala Koyu dünyaca meşhur desem inanmazlık edersiniz belki! Bir otomobil markasının reklam filminde bile kullanıldı desem kafi gelir mi? Hem korunaklı bir liman, hem doğal plajı var, bir de ağaçlar an itibariyla mavi denize kök salmış gibi.

Taşyaka ya da sizi karşılayan Balık resminin sahibiyle müsemma Bedri Rahmi Koyu. Yöredeki tek tatlı su kaynağına sahip tek koyun yamaçlarında Likya kaya mezarları sizleri bekliyor!

*Bu yazının hazırlanmasında, **www.timestopsmugla.com** internet sitesinden faydalanılmıştır. Fotoğrafların telif hakkı Necati Kanbur'a aittir. Ayrıca, katkıları için Dalaman Belediyesi çalışanlarına teşekkürü borç biliriz.*

Kıtırmak Helvası

Malzemeler:
Yarım kg süzme bal
Yarım kg susam

Hazırlanışı: Susam bir tavaya konur ve yağsız olarak pembeleşene kadar kavrulur. Tencereye bal konur, köpürene kadar pişirilir. Üzerine kavrulmuş susam eklenir. Sürekli karıştırarak pişirirlir. Malzeme bütünleşip, zor çevrilmeye başlayınca olmuş demktir. Karışım küçük bir tepsiye dökülür, kaşıkla düzeltilir. Tam soğumadan baklava şeklinde kesilir.

2015 yılı **Mali Destek Programları** Sonuçları Açıklandı

9 Şubat 2015 tarihinde ilan edilen 2015 yılı Proje Teklif Çağrısı kapsamındaki Alternatif Turizm, Üretim ve Ticaret Altyapısının Geliştirilmesi ve Yenilenebilir Enerji Mali Destek Programlarına teklif edilen projelerin değerlendirme süreçleri tamamlanmış ve sonuçları 19 Ağustos 2015 tarihinde açıklanmıştır.

2015 Yılı Teklif Çağrısına Aydın, Denizli ve Muğla'dan olmak üzere Alternatif Turizm programına 114, Üretim ve Ticaret Altyapısının Geliştirilmesi programına 24, Yenilenebilir Enerji programına 27 olmak üzere toplam 165 proje teklifi sunulmuştur. 18 Ağustos 2015 tarihinde Muğla'da yapılan Yönetim Kurulu Toplantısında Alternatif Turizm programında 36, Üretim ve Ticaret Altyapısının Geliştirilmesi programında 16, Yenilenebilir Enerji programında 8 olmak üzere toplam 60 projenin desteklenmesine karar verilmiştir.

Alternatif Turizm programında desteklenmesine karar verilen 36 projeye yaklaşık 14,5 milyon TL ve Üretim ve Ticaret Altyapısının Geliştirilmesi programındaki 16 projeye yaklaşık 6,5 milyon TL ve Yenilenebilir Enerji programında desteklenecek 8 projeye yaklaşık 4 milyon TL olmak üzere toplamda 25 milyon TL destek sağlanması söz konusudur.

Kar Amacı Güden Kuruluşlara Yönelik Alternatif Turizm (TUR1) Mali Destek Programında 14 adet başarılı proje, Alternatif Turizm Altyapısı (TUR2) Mali Destek Programında ise 22 adet başarılı proje ve 5 adet yedek proje belirlenmiştir. Üretim ve Ticaret Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programında 16 adet başarılı proje ve 1 adet yedek proje, Yenilenebilir Enerji Mali Destek Programında ise 8 adet başarılı proje ve 11 adet yedek proje belirlenmiştir.

2015 YILI YENİLENEBİLİR ENERJİ MALİ DESTEK PROGRAMI ASİL LİSTE*

S.N.	Referans No	Proje Adı	Başvuru Sahibi Adı
1	TR32/15/ENERJİ/0001	Denizli Büyükşehir Belediyesi Gücünü Güneşten Alıyor	Denizli Büyükşehir Belediyesi
2	TR32/15/ENERJİ/0007	Bugün Güneş Orman için Doğuyor	Muğla Orman Bölge Müdürlüğü
3	TR32/15/ENERJİ/0009	İncirliova'nın Parkları, Sosyal Alanları ve Pazar Yerlerinde Güneş Enerjili Aydınlatma Sistemlerinin Kurulması	İncirliova Belediyesi
4	TR32/15/ENERJİ/0010	Tralles Üçgözlerin Güneş Enerjisiyle Aydınlatılması	Aydın Valiliği
5	TR32/15/ENERJİ/0012	Aydın Ovası Güneş ile Sulanıyor	Aydın Ovası Sulama Birliği
6	TR32/15/ENERJİ/0014	Aydın OSB GES	Aydın Organize Sanayi Bölgesi
7	TR32/15/ENERJİ/0019	DESKİ GES-1	Denizli Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (DESKİ)
8	TR32/15/ENERJİ/0022	Okul Önlerindeki Trafik İşaret ve İşaretçilerinde Yenilenebilir Enerji Kullanılması	Muğla Büyükşehir Belediyesi

*Sıralama Referans Numarası baz alınarak yapılmıştır.

2015 YILI YENİLENEBİLİR ENERJİ MALİ DESTEK PROGRAMI YEDEK LİSTE**

S.N.	Referans No	Proje Adı	Başvuru Sahibi Adı
1	TR32/15/ENERJİ/0002	Yaşanabilir Temiz Çevre için Merkezefendi Güneşli Pazar Yerleri Kuruyor	Merkezefendi Belediyesi
2	TR32/15/ENERJİ/0017	Temiz ve Yaşanılabilir Bir Çevre için Enerjimiz Güneş Olsun	Söke Belediye Başkanlığı
3	TR32/15/ENERJİ/0016	Güneş-Rüzgar Kombinasyonlu Hibrit Teknolojilerle Yenilenebilir Enerji Üretimi Projesi	Dalaman Belediyesi
4	TR32/15/ENERJİ/0020	Didim Ticaret Odası Güneş Enerjisinden Elektrik Üretimi Projesi	Didim Ticaret Odası
5	TR32/15/ENERJİ/0003	Üretimde Su Gerek Elektrik için Güneş Destek	Denizli Organize Sanayi Bölgesi
6	TR32/15/ENERJİ/0006	Üreten Nazilli Ticaret Odası	Nazilli Ticaret Odası
7	TR32/15/ENERJİ/0025	Aydın Arkeoloji Müzesine Güneş Enerji Sistemi Uygulaması	Aydın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
8	TR32/15/ENERJİ/0015	ADÜ Çatı PV Sistemi ve Yenilenebilir Enerji Demonstrasyon ve Gözlem Evi	Adnan Menderes Üniversitesi
9	TR32/15/ENERJİ/0023	Yenilenebilir Enerji ile Arıtma Çamurlarına Çevreci Bir Yatırım	Denizli Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (DESKİ)
10	TR32/15/ENERJİ/0011	Nazillli Ticaret Borsası Yenilenebilir Enerji Projesi	Nazilli Ticaret Borsası
11	TR32/15/ENERJİ/0013	Servergazi ve Kale Devlet Hastanelerinde Fotovoltaik Güneş Enerjisi ile Elektrik Üretimi	Denizli İli Kamu Hastaneler Birliği Genel Sekreterliği

**Sıralama Puan sırası baz alınarak yapılmıştır.

2015 YILI ALTERNATİF TURİZM ALTYAPISI MALİ DESTEK PROGRAMI-ASİL LİSTE*

S.N.	Referans No	Proje Adı	Başvuru Sahibi Adı
1	TR32/15/TUR2/0002	Denizli Büyükşehir Belediyesi Canlı Ağaç Müzesi	Denizli Büyükşehir Belediyesi
2	TR32/15/TUR2/0004	Dört Mevsim Yerküpe, Alternatif Turizmle Ziyaretçilerini Kucaklıyor	Kavaklıdere Belediyesi
3	TR32/15/TUR2/0006	Dalaman Kapukargın Termal Su Kaynağı Projesi	Dalaman Belediyesi
4	TR32/15/TUR2/0009	Bodrum Leleg Yolu	Bodrum Ticaret Odası
5	TR32/15/TUR2/0014	Adnan Menderes Demokrasi Müzesi	Aydın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
6	TR32/15/TUR2/0019	Ortaklar Eğitim Tarihi Müzesi	Aydın İl Milli Eğitim Müdürlüğü
7	TR32/15/TUR2/0021	Hızırşah Yaşayan Tarih, Kültür, Sergi Evi ve Kültür Rotası	Datça Belediyesi
8	TR32/15/TUR2/0023	Köyceğiz-Ortaca-Dalaman Yürüyüş ve Bisiklet Yolları - The ECO Trail	Dalyan, Turizm, Kültür ve Çevre Koruma Derneği
9	TR32/15/TUR2/0025	Çameli Spor, Macera ve Doğa Turizmi Altyapı Geliştirme Projesi	Çameli Kaymakamlığı
10	TR32/15/TUR2/0026	Çameli Ekoturizm Altyapı Geliştirme Projesi	Çameli Belediye Başkanlığı
11	TR32/15/TUR2/0033	Tarihi Kuşadası Limanı ve Kültürel Rotalar	Kuşadası Belediyesi
12	TR32/15/TUR2/0036	Tarih, Efeler Konağı'nda Kültür Sanat ve Turizme Açılıyor	Efeler Belediyesi
13	TR32/15/TUR2/0038	Botanik Bahçesi Projesi - BOTANİKARYA	Muğla Büyükşehir Belediyesi
14	TR32/15/TUR2/0043	Didim İnteraktif Tanıtım Sistemi	Didim Ticaret Odası
15	TR32/15/TUR2/0046	Diş Sağlığı için Kuşadası'na Yolculuk	Adnan Menderes Üniversitesi
16	TR32/15/TUR2/0049	Doğanın Güney Egeye Mirası İnceğiz Kanyonu	Kale Belediyesi
17	TR32/15/TUR2/0050	Stratonikeia Beylikler Dönemi Selçuk Hamamı Rölöve, Restitüsyon Restorasyon Projesi	Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğü
18	TR32/15/TUR2/0051	Yörük Köyü	Muğla Ticaret ve Sanayi Odası
19	TR32/15/TUR2/0052	Şifa Kaynağı Sultaniye Kaplıcaları Sağlığına Kavuşuyor	Köyceğiz Belediye Başkanlığı
20	TR32/15/TUR2/0053	Batı Aydın Mavi Deniz/Sağlıklı Gülüşler Sağlık Turizmi Altyapı Projesi	Aydın İli Kamu Hastane Birliği Genel Sekreterliği
21	TR32/15/TUR2/0054	Termal Kent'te Doğayla Buluşma	Pamukkale Belediyesi
22	TR32/15/TUR2/0056	Maviden Beyaz'a: Denizli Bozdağ	T.C. Tavas Kaymakamlığı

*Sıralama Referans Numarası baz alınarak yapılmıştır.

2015 YILI ALTERNATİF TURİZM ALTYAPISI MALİ DESTEK PROGRAM YEDEK LİSTE**

S.N.	Referans No	Proje Adı	Başvuru Sahibi Adı
1	TR32/15/TUR2/0045	Knidos Tekir Burnu- Roma Mezarı (Aristokleidas Kızı Lykaithion'un Mezarı)'nın Deniz ve Kara Turizmine Kazandırılması	Datça Kaymakamlığı
2	TR32/15/TUR2/0028	Didim'i Bisikletle Keşfet...	Didim Turizm Alt Yapı Hizmet Birliği
3	TR32/15/TUR2/0024	Engelli Turistlere Ege Güneşi DOKTOB'la Parlıyor	Dalaman, Ortaca, Köyceğiz Turistik Otelciler ve Turizm İşletmecileri Birliği Derneği
4	TR32/15/TUR2/0022	Deremizin Taşı ile Gönül Kuşu	Muğla Yöresinde Yaşayan Yabancıların Dayanışma Derneği
5	TR32/15/TUR2/0032	Sevil Yaşar Altaş Kültür ve Turizm Merkezi	Kuşadası Eğitim ve Geliştirme Vakfı

**Sıralama puan sırası baz alınarak yapılmıştır.

2015 YILI KAR AMACI GÜDEN KURULUŞLARA YÖNELİK ALTERNATİF TURİZM MALİ DESTEK PROGRAM ASİL LİSTE*

S.N.	Referans No	Proje Adı	Başvuru Sahibi Adı
1	TR32/15/TUR1/0001	Likya Motosiklet Akademisi	Redizayn Reklam Ajansı
2	TR32/15/TUR1/0012	Pamukkale Termal Sağlık Kentine Dönüşüyor	HTC Özel Sağlık Hizmetleri
3	TR32/15/TUR1/0013	Sağlık Hizmetleri Süreçlerinde Teknik ve Kurumsal Modernizasyon ile Alternatif Turizmin Gelişimine Katkı	Marmaris Sağlık Hizmetleri A.Ş.
4	TR32/15/TUR1/0015	Pamukkale'den Laodikya'ya Kuşbakışı 2000 Yıl	Ender Yalçın (Endra İç ve Dış Ticaret)
5	TR32/15/TUR1/0018	Anadolu Balon-Uçmayan Kalmasın	Anadolu Balonculuk Havacılık Tur. Rek. Dan. Ltd. Şti.
6	TR32/15/TUR1/0027	Adrenalin Köyü Kimliğini Güçlendiriyor	Emir Taylar - Adrenalin Köyü
7	TR32/15/TUR1/0028	Bölgenin Dalış Turizmi Active Blue ile Canlanıyor	Sıtkı Tağmaç Saraçoğlu - Active Blue Su Altı Su Üstü Su Sporları
8	TR32/15/TUR1/0034	Umut Termal Otel'in Termal Tedavi ve Kür Olanaklarının İyileştirilip Geliştirilmesi	Başoğlan Çınar Turizm Ticaret Tarım Akaryakıt İnşaat Mimarlık Mühendislik İthalat İhracat Ltd. Şti.
9	TR32/15/TUR1/0037	Babadağ Alternatif Turizmin Merkezi Olacak	Platon Sey. Taş. Tur. Eml. Gıda İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.
10	TR32/15/TUR1/0038	Dental Sağlık Turizminin Alternatif Başkenti Fethiye	Dent Art Ağız ve Diş Sağlığı Tur. Tic. Ltd. Şti.
11	TR32/15/TUR1/0042	Alternatif Turizmde Yenilikçi Yaklaşımlar	Green Action Turizm Taşımacılık İnşaat Ticaret Limited Şirketi
12	TR32/15/TUR1/0043	Dört Mevsim Marmaris: Martı Otel Kalitesiyle Thalasso Terapi	Martı Otel İşletmeleri Anonim Şirketi Marmaris Şubesi
13	TR32/15/TUR1/0045	4 MEVSİM SAĞLIKLI TURİZM "Zamanla Gençleşmeyeceğiz, Ancak Kesinlikle Yaşlanacağız"	MOVE Fizik Tedavi Rehabilitasyon Romotoloji Nöroloji Merkezi Turizm Ticaret Limited Şirketi
14	TR32/15/TUR1/0050	Spor, Macera ve Doğayla Her Mevsim Muğla	Gökova Rüzgar Tur. Bil. Hiz. Eml. İth. İhr. Tic. Ltd. Şti

*Sıralama Referans Numarası baz alınarak yapılmıştır.

2015 YILI ÜRETİM VE TİCARET ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİMALİ DESTEK PROGRAMI-ASİL LİSTE*

S.N.	REFERANS NO	Proje Adı	Başvuru Sahibi Adı
1	TR32/15/ ÜRETİM/0001	Belediye Üretici Elele, Çine Organik Zeytinyağı Şişelerde	Çine Belediyesi
2	TR32/15/ ÜRETİM/0003	Gelişen Sektörleriyle Güney Ege'nin İncisi Denizli	Denizli Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü
3	TR32/15/ ÜRETİM/0004	Söke OSB'de Lojistik Gelişimle Sürdürülebilir Verimlilik	Söke Organize Sanayi Bölgesi
4	TR32/15/ ÜRETİM/0006	Servetimiz Temiz Çevre, Sanayici-OSB El Ele	Denizli Organize Sanayi Bölgesi
5	TR32/15/ ÜRETİM/0007	"Turkish Towels" Markasının Uluslararası Pazarlarda Güçlendirilmesi	Denizli İhracatçılar Birliği
6	TR32/15/ ÜRETİM/0008	Söke Ticaret Borsası Lif Pamuk Laboratuvarının Modernizasyonu	Söke Ticaret Borsası
7	TR32/15/ ÜRETİM/0011	Meslek Lisesi Umudumuz, İhracat Çıkış Yolumuz	Honaz Kaymakamlığı
8	TR32/15/ ÜRETİM/0012	Sürdülebilir Kalkınma için ASTİM OSB Sürekli Eğitim Merkezi	Aydın ASTİM Organize Sanayi Bölgesi
9	TR32/15/ ÜRETİM/0014	Yaş Meyvede Kümelenme ile Gelişelim	Buharkent Belediye Başkanlığı
10	TR32/15/ ÜRETİM/0015	İstihdama Yönelik Ortak Adım	Nazilli Organize Sanayi Bölgesi Teşekkül Başkanlığı
11	TR32/15/ ÜRETİM/0019	Üretimin Temel Taşı Mavi Yakalılar	Pamukkale İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
12	TR32/15/ ÜRETİM/0020	Mermer Sanayi, Üretim ve Ticaret Alanı Geliştirme Bölgesi için İçmesuyu Temini	Denizli Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (DESKİ)
13	TR32/15/ ÜRETİM/0021	Tarımsal Amaçlı Toprak, Bitki ve Sulama Suyu Analiz Laboratuvarı Tamamlama	Çivril Ziraat Odası
14	TR32/15/ ÜRETİM/0022	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Kozmetik Ürünler Uygulama ve Araştırma Merkezi Üretim Birimi	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rektörlüğü
15	TR32/15/ ÜRETİM/0023	Çalışan Anneler Mutlu Çocuklar	Aydın Sanayi Odası
16	TR32/15/ ÜRETİM/0024	AYTO Dijital Arşiv Projesi	Aydın Ticaret Odası

**Sıralama puan sırası baz alınarak yapılmıştır.

2015 YILI ÜRETİM VE TİCARET ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ MALİ DESTEK PROGRAMI-YEDEK LİSTE**

S.N.	REFERANS NO	Proje Adı	Başvuru Sahibi Adı
1	TR32/15/ ÜRETİM/0017	Deniz Araçlarından Kaynaklı Sintine Atıkları ve Atıkyağların Bertaraf Edilmesi Projesi	Muğla Büyükşehir Belediyesi

**Sıralama puan sırası baz alınarak yapılmıştır.

GERMENCİK İLÇE GIDA TARIM ve HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ

"GERMENCİK TARIM STRATEJİSİNİ BELİRLİYOR"

Germencik İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Ajansımıza 2014 yılı Teknik Destek Programı 4. Dönem kapsamında sunduğu proje ile planlama faaliyetleri konusunda kapasite arttırılmasını hedeflemiştir. 5 gün süren eğitim faaliyeti kapsamında; "Planlamaya genel bakış", "Plan hazırlık çalışmaları", "Planlama esasları", "Planlamada verilerin kullanılması", "Planlamada kullanılan analiz yöntemleri ve uygulama alanları", "Plan kararlarının önceliklendirilmesi", "Öncelikli kararların proje uygulamasına dönüştürülmesi için geliştirilebilecek stratejiler", "Stratejik tercih seçeneklerinin oluşturulması" ve "Planlamada sentez kararlarının irdelenmesi" konuları ele alınmıştır. Yapılacak yeni planlamalar neticesinde Germencik'te tarımsal faaliyet ile uğraşan çiftçilerimizin daha bilinçli üretim yapmaları ve dolayısıyla gelirlerinde bir artış olması; bunun neticesinde de ülke ekonomisine artı bir yarar sağlanması hedeflenmiştir. Eğitime katılanların Stratejik Planlama konusundaki bilgi kazanımları artmış ve uzmanlaşmaları sağlanmıştır. Germencik İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü bünyesinde ya da bağlantılı çalışan her kuruma veya çalışana Stratejik Planlama konusunda bilgi birikimi ve deneyim sağlandığı gibi, kişisel gelişimlerine, sosyal hayatlarına, ofis-saha çalışmalarına ve hatta aile yaşantılarına dahi pozitif yansıyacak olan sonuçlar elde edilmiştir.

PAMUKKALE GIDA TARIM ve HAYVANCILIK ILÇE MÜDÜRLÜGÜ

HAYVANCILIK İŞLETMELERİNDE SÜT SAĞIM MAKİNELERİNİN ETKİN KULLANIMI

Pamukkale Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğünün, Denizli İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ve Denizli Ticaret Odası ortaklığında, Ajansımıza 2014 yılı Teknik Destek Programı 5. Dönem kapsamında sunduğu "Hayvancılık İşletmelerinde Süt Sağım Ünitelerinin Etkin Kullanımı" eğitimiyle süt hayvancılığı işletmelerinde çalışan personel ve işletme sahiplerine, güvenilir gıda ve kaliteli tarım ürünleri erişilebilirliği için; bilgilendirme sağlanarak süt kalitesini ve verimini artırmak hedeflemiştir. 5 gün süren eğitimle birlikte "Süt sağım makinaları", "Makinalı süt sağım ve soğutma teknikleri", "Süt sağım makinalarının kontrolü ve periyodik bakımı", "Hayvan makina ve sağımcı üçlüsünün başarısı" gibi konular ele alınmıştır. Eğitim ile Denizli büyükbaş süt işletmelerinde üretilen sütün kaliteli ve hijyenik bir biçimde, geniş pazar ortamında, yüksek fiyata pazarlanabilmesi amacıyla gerekli bilgi ve becerilerin aktarılması sağlanmıştır. Aynı zamanda, Denizli Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü personellerinin de eğitilmesiyle işletme sahiplerinin ve çalışanların alacağı hizmet daha kaliteli hale gelerek hizmet kalitesi arttırılmıştır. Nihayetinde, donanımlı ve konusuna hakim personeller sayesinde kurumsal etkinlik artırılıp bölgesel gelişmeye katkıda bulunulmuştur. Böylece üretilen ve aranılan kaliteli sütün pazardaki payı artacak, pazarda kendine yüksek fiyatla yer bulması sağlanacak, bununla beraber ulusal ve uluslararası pazarda yüksek fiyata pazarlamaları neticesinde ekonomik sürdürülebilirliklerinin artmasına katkı sağlanacaktır.

Denizli'de yapılan ve yapılacak olan yeni modern hayvancılık yatırımlarının hızla artmasına, kaliteli üretim konusunda ilerleme kaydedilmesine, ekonomik yatırımların tüm bölgede hızla artmasına, mevcut onaylı süt çiftliklerinin sayısının artırılmasına katkı sağlanacaktır. Dolayısıyla kaliteli ürün elde edilecek ve işlenecek kaliteli süt ile daha kaliteli süt ürünlerine erişmek mümkün olacaktır. Böylelikle, istihdam edilen işçi sayısının, iş kalitesinin ve iş devamlılığının artırılması da sağlanacaktır.

MUĞLA TİCARET VE SANAYİ ODASI

ZEYTİNYAĞI DUYUSAL TADIM EGİTİMİ

Muğla Ticaret ve Sanayi Odası, Ajansımıza 2014 yılı Teknik Destek Programı 3. Dönem kapsamında sunduğu "Zeytinyağı Duyusal Tadım Eğitimi" ile zeytin ve zeytinyağı sektöründeki üreticiler öncelikli olmak üzere üreticilerin ve tüketicilerin zeytinyağının tadına ve kokusuna bakarak zeytinin cinsini ve zeytinin duyusal özelliklerini tespit edebilmelerini sağlamayı amaçlamıştır. Bu kapsamda 25'er kişilik 8 ayrı gruptan oluşan toplam 200 katılımcıya duyusal analiz (degüstasyon), olumlu ve olumsuz lezzet ve kokuları tanımlayabilme becerisi kazandıracak teknikler aktarılmıştır. Her katılımcıya verilen 6 saatlik eğitim ile zeytinyağının tadına ve kokusuna bakarak zeytinin cinsini belirleme ve zeytinin duyusal özelliklerini tanımlama teknikleri öğretilmiştir.

Alınan eğitimler ile birlikte katılımcılar zeytin ve zeytinyağı tür ve kalite tespiti konusunda uzmanlaşmıştır.

Üreticiler tarafından daha bilinçli üretim ve sıkım yapılmaya başlanmış, mevcut zeytinyağının kalitesi ise artma yönünde bir eğilim göstermiştir. Üretim teknikleri tamamıyla geliştiğinde, TR32 bölgesinin vizyonu olan yüksek katma değerli üretime geçilmesi için bir adım atılmış olacaktır. Böylelikle, Muğla zeytinyağının ulusal ve uluslararası alanda tanınırlığı artacak, Muğla zeytinyağı tercih edilerek daha rekabet edebilir bir seviyeye gelecektir.

Uzun vadede zeytinyağı sektörünün bölge ekonomisine sağladığı katma değer daha da artacaktır.

Uzun vadede zeytinyağı sektörünün bölge ekonomisine sağladığı katma değer daha da artacaktır.

DOĞA HARİKASI BEYAĞAÇ

Hazırlayan: Denizli Yatırım Destek Ofisi

Beyağaç ilçesi 6 Haziran 1972 tarihinde belediye, 20 Mayıs 1990 tarihinde Denizli'nin Kale ilçesinden ayrılarak ilçe olmuştur. Ege Bölgesi'nde Eskere Ovası adı ile anılan düzlük arazide kurulmuş bir yerleşim birimidir. Doğusunda Acıpayam ve Çameli, batısında Kale-Muğla, kuzeyinde Tavas-Kale, güneyinde Muğla-Köyceğiz ile çevrili olup rakımı 650 m'dir. Tarihin akışı içerisinde Romalılara, Selçuklulara ve Osmanlılara mekân olmuştur. Osmanlı padişahlarından III. Ahmet, kızı Mihrişah Sultan'a Beyağaç ve havalesini çeyiz hediyesi olarak vermiş ve Mihrişah Sultan da buranın gelirlerini Medine'ye bağışlamıştır. Osmanlı döneminde ve Cumhuriyetin ilk yıllarında Sazak köyüne bağlı mahalle iken daha sonra Sarıyer adı altında köy kurulmuş, bilahare Sarıyer ile Eskere Mahalleleri birleşerek Beyağaç adını almıştır.

Beyağaç, merkezi ve bağlı mahalleleri olan; Uzunoluk, Yeniçeşme, Geriçam, Kızılcaağaç, Kapuz, Pınarönü, Sazak ve Eşenler ile birlikte yaklaşık 7 bin nüfusu barındırmaktadır. Halkın ana geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır. Başlıca tarım ürünleri mısır, fasulye, nohut, tütün, buğday, arpa, fiğ, kavun ve biberdir. Bazı arazilerde kavak ve zeytin yetiştirme çalışmaları vardır.

Büyükbaş hayvancılık (sığır besiciliği), küçükbaş hayvancılık (keçi, koyun) ve arıcılık yöre halkı tarafından yapılmaktadır. Ormanların geniş yer kaplaması ve kaliteli kerestelerin bulunması nedeniyle ağaç işleri, ahşap doğrama ve marangozluk gelişmiştir. Ayrıca çam çırasından katran ve kömür elde etme faaliyeti olan katrancılık da varlığını sürdürmektedir. İlçe, krom başta olmak üzere maden bakımından zengindir.

İlçenin, güneyinde Muğla ili, batısında Kale, kuzeydoğusunda Tavas, güneydoğusunda ise Acıpayam ilçeleri yer alır. İlçenin denizden yüksekliği 800 metredir. Muğla ili ile uzaklığı 89 km, Denizli il merkezine uzaklığı ise 106 km'dir. Ayrıca

Çardak Havaalanı'na olan uzaklığı 160 km iken Dalaman Havaalanı'na da 159 km uzaklıktadır.

2014 yılı Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığının verilerine göre ilçenin toplam nüfusu 6922'dir. İlçe nüfusunun hemen hepsi tarım ile uğraşmakta olup, genelde tütün tarımı yapılmaktadır. İlçe merkezi dışındaki sekiz mahalle orman içi yerleşime sahip olup, dağınık bir yerleşim görülmektedir.

İlçe, yurt ekonomisine tarım ve hayvancılıkla katkıda bulunmaktadır. İlçe merkezinde günlük 5 ton peynir üretimi yapan 12 kişinin çalıştığı 4 mandıra, özel sektöre ait yıllık 75.000 ton kapasiteli 210 kişinin çalıştığı 4 adet krom fabrikası ile 3000 kişilik yemek üretim kapasiteli 1 adet yemek fabrikası mevcuttur. Ayrıca İlçe merkezinde hayvancılık tarım ve taşımacılık alanında Beyağaç ve Çevresi Kalkınma Kooperatifi (BEYKOOP), Uzunoluk mahallesinde faaliyet gösteren Uzunoluk, Yeniçeşme ve Geriçam Mahalleleri Kalkındırma Kooperatifi (UZYENGER) ile Sazak Mahallesi Kalkınma Kooperatifi Kapuz Mahallesi Kalkınma Kooperatifi, Kapuz Mahallesi Tarımsal Kalkınma kooperatifleri mevcuttur. Mahalle sakinleri bu kooperatifler aracılığı ile orman ağaçlandırma ve istihsal işçiliklerinde çalışmaktadırlar.

Eskere Orman İşletme Müdürlüğü yıllık ortalama 30.000 m^3 endüstriyel odun üretimi gerçekleştirmektedir. Civardaki orman mahallelerine kendi inşaat ihtiyaçlarında kullanmak üzere yıllık yaklaşık 500 m^3 kerestelik tomruk ve yakacak olarak 2000 ster yakacak odun verilmektedir. Üretim ve gençleştirmeye yönelik faaliyetlerde yöre insanı çalışmakta olup bundan da maddi destek sağlanmaktadır.

İlçenin 12.620 dekarı kuru, 22.380 dekarı sulak olmak üzere toplam 35.000 dekar tarım arazisi mevcuttur. İlçede 2014 yılı birinci altı aylık dönem içerisinde; 33.701 ton buğday arpa, tütün, silajlık mısır, fasulye kekik vb. tarla ürünü ve 2251 ton açıkta domates, biber, salatalık, ıspanak, marul, vb. sebze üretimi, 829 ton elma, kiraz, üzüm, ceviz, ayva, badem vb. meyve üretimi gerçekleşmiştir.

Sosyal ve Kültürel Yapı

Beyağaç ve çevresinde "Yörük kültürü" olarak da adlandırılabilecek "Toroslar göçebe kültürü" öne çıkmaktadır. Yaşam tarzı, örf-adet ve gelenekler bu görüşü desteklemektedir. Beyağaç ve çevresi hem kültürel hem de coğrafi olarak geçiş bölgesidir. Bu bölgenin ken-

15 hektarlık alanda, "Çiçekbaba" ve "Armıtcık" zirveleri arasında "Gökçay" vadisinin kuzeyindeki bölgededir. İlçeye 16 km mesafede, 1334 metre rakımda bulunur.

dine has en önemli etkinliği "Eren Günü Kutlamaları"dır.

Kültürel Miraslar ve Turizm

Kartal Gölü: İlçenin güneyindeki Çiçekbaba Dağı'nın zirvesinin kuzeye bakan yamacında yer alır. İlçeye uzaklığı 22 km'dir. Denizden yüksekliği 1903 m'dir. Kartal gölü ve çevresi Orman ve Su İşleri Bakanlığı Milli Parklar ve Yaban Hayvanı Koruma Genel Müdürlüğü tarafından koruma alanı olarak ilan edilmiştir. Türkiye'nin en yaşlı Karaçam ormanı buradadır. Kartal Gölü ve "Anıt Orman" civarı, bitki florası bakımından çok zengindir. Doğa bilimcileri için ilgi odağıdır.

Sandıras Dağı zirvelerinden biri olan Ulugöl Tepesi (2261 m.) mevkiinden itibaren kuzey doğuya doğru 1.5 km. boyunda, 500-700 metre eninde ve 2200 metre yükseklikten başlayarak inen bir buzul vadisi uzanmaktadır. "Kartal Gölü Buzul Vadisi" adıyla anılan bu vadi belirgin buzul aşındırma ve biriktirme şekillerini bünyesinde bulundurmaktadır. Buzul Vadisi boyunca profilin yukarı kısmında 3 tarafı dik yamaçlarla çevrili yarımay şeklindeki çanakla başlamakta ve eğim boyunca basamaklı bir iniş göstermektedir.

Sahada karaçamın saf meşcereler oluşturması, aralarında anıt ağaç niteliği gösteren yaşlı ve boylu (250 ilâ 700 yaş aralığında) fertlerin bulunmasıyla nadir orman ekosistemi özelliği göstermektedir. Kartal Gölü çevresinde alpin bitki örtüsü hakim olup, karahindiba, sarı çiçekli gazal boynuzu, üç gül, yonca gibi çayır ve mera bitkileri açısından da zengindir. Gölde küçük balıklar yaşamaktadır. Buzul vadisinde oluşmuş bir moren seddi gölü olan Kartal Gölü ile çevresindeki karaçam ormanının 1309 hektarlık kısmı, saf meşcere oluşturulması; yörenin özelliklerinin korunarak bilim ve eğitim çalışmalarının hizmetine sunulması; doğal özelliklerinin ve "anıt ağaç" özelliği gösteren bölümlerinin bozulmadan korunması; ve bu alanlardan günümüz insanı ve gelecek nesillerin faydalanmasının temini amaçları ile "Tabiatı Koruma Alanı" olarak ayrılmıştır. Yöre, haziran ayı ortalarından itibaren (daha önce kar nedeniyle ulaşım yoktur) günübirlik piknik alanı ve çadırlı kamp için yerli ve yabancı turistler tarafından ziyaret edilir. İlçenin bu bölgesi yayla turizmi için de uygun konumdadır.

Kara Göl: 15 hektarlık alanda, "Çiçekbaba" ve "Armıtcık" zirveleri arasında "Gökçay" vadisinin kuzeyindeki bölgededir. İlçeye 16 km mesafede, 1334 metre rakımda bulunur. Çok güzel ve 'gizemli' bir

görünümü vardır. Düzlüğün ortasında bir kaynağa sahip olup yağmur sularından beslenir. Temmuz ayında suyu tamamen kaybolur. Ekim ayından itibaren tekrar su tutmaya başlar. Etrafında yaşlı karaçam ağaçları bulunur. Bu ağaçlar yakın zamana kadar çobanların ve sonra yerleşik hayata geçen insanların evleri olmakla beraber, hâlen "Angıt" kuşlarının barınakları, yörede beslenen hayvanların dinlenme mekânıdır.

Eşen Göleti: Beyağaç merkezine uzaklığı 17 km'dir. Uzunoluk, Geriçam ve Yeniçeşme mahallelerindeki tarım arazilerinin sulanması amacıyla inşa edilmiştir. Daha sonra ise balık atılarak olta balıkçılığına açılmıştır. Günübirlik piknik alanı ve çadırlı kamp için çok uygun bir bölgedir.

Topuklu Yaylası: Topuklu Yaylası, yöredeki Kartal Gölü, Anıt Karaçam Orman Koruluğu, Gökçay Vadisi, Karagöl ve Yumaklı Yaylası gibi özellikli yerlerin yakınında bulunmaktadır. Beyağaç ilçe merkezine 20 km, Muğla Köyceğiz İlçesinin merkezine 30 km. mesafededir. Rakımı yaklaşık 1700 m'dir. 20 hektar genişlikte ve etrafı tel ile çevrilidir. Bu alan, Beyağaç Belediyesi tarafından Orman Genel Müdürlüğünden kiralanarak mesire yeri olarak düzenlenmiştir. Topuklu Yaylası tesislerinde; yürüyüş yolları, 15 kadar çeşme, yeterince WC ve duş yerleri, göletler, spor sahaları, oturma yerleri, çocuk oyun parkı, kır kahvesi, 30'dan fazla bungalov ahşap ev, yeterli miktarda kıl ve branda çadırlar, market, mescit, balık havuzları, çamaşırhane ve bulaşık yerleri ve otopark bulunmaktadır. Alanın yarısı doğal çimdir. Aydınlatma güneş enerjisiyle sağlanmaktadır. Yol stabilizedir fakat asfaltlama hazırlıkları vardır. Yayla turizmi için Topuklu'da ortam hemen hemen her yönüyle hazır ve yeterlidir.

Anıt Ormanlar: 1700 ve 2000 rakımlar arasında, Çiçekbaba zirvesinin kuzey yamaçlarında doğu – batı yönünde yayılış gösteren, ortalama yaşları 750 olmakla beraber 1000, 1200 ve hatta 1300 yaşında ve hatta daha yaşlı Karaçam ağaçlarından müteşekkil bir orman bölgesidir.

Bu bölgenin 79 hektarlık kısmı "Kartal Gölü Tabiatı Koruma Alanı" olarak korumaya alınmıştır. 1995 yılında ise bu alanı da içine alan "Çiçekbaba Zirvesi" ve çevresinin 1309 hektarlık kısmı Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 1. derece doğal ve arkeolojik sit alanı ilan edilmiştir. Anıt ormanların Beyağaç'a uzaklığı 27 km'dir.

Çiçekbaba Zirvesi: Kimilerine göre ermişler, evliyalar yurdu; kimilerine göre dertlere deva, hastalara şifa dağıtılan yer; kimilerine göre Tanrıların etrafı gözlediği mekândır. Burası efsanelerin harman olduğu yerdir aslında. Bir yanı Ege, diğer yanı Akdeniz arkası ise İç Ege'nin yüksek dağlarıdır. En somut özelliği eşsiz zengin bitki varlığı sebebiyle özellikle yabancı bilim adamlarının ayrılamadığı bir inceleme-araştırma bölgesi olmasıdır.

Boyalı Dere: Kendi adı ile anılan ağaçların orman oluşturduğu, gökyüzüne ulaşmak içim karaçam ağaçlarıyla boya ağaçlarının yarıştığı ilginç bir vadidir. Kartal gölünden akan kar suları ve vadiden çıkan kaynak sularıyla beslenir, soğuk suyu ile tanınır.

Gökçay: Ilıca Deresi ve Boyalı Derenin sularının birleşerek oluşturduğu kısmî kanyonları ile dikkat çeken doğa bir parçasıdır.

Doğançay: Henüz yolun dahi girmediği doğal bir vadidir. Dağ keçilerinin doğal yaşam alanıdır. Sandal ağaçları ise ayrı bir değeridir.

Yumaklı Yaylası: Akdağ bölgeleri ve Bozdağ bölgeleri de vahşi doğası ile ayrı birer değerdir. Sazak köyündeki kale kalıntıları ve yol açımı sırasında tesadüfen bulunan dokuz ila on dört milyon yıllık olduğu söylenen mamut, gergedan ve diğer hayvan fosilleri; Kapız köyü üzerindeki dağlarda bulunan ilk çağlarda kullanıldığı söylenen mağaralar; Yeniçeşme köyü civarındaki diğer kale kalıntıları Beyağaç'tadır.

Hüseyin Çokal Yağlı Güreşleri

Kırkpınar'da 1982, 1983 ve 1984 yıllarında başpehlivan olarak altın kemeri elde eden Beyağaçlı Hüseyin Çokal ilçe için büyük bir değer olmuştur ve adına yağlı güreş organizasyonu düzenlenmeye başlanmıştır. Ege'nin Kırkpınar'ı olarak adlandırılan 6. Geleneksel Hüseyin Çokal Yağlı Pehlivan Güreşleri Beyağaç'ta yapılmıştır. 29 Mayıs Cuma günü coşkulu bir kalabalıkla Beyağaç'ta gerçekleşen organizasyona yaklaşık 300 sporcu katılmıştır.

Çiçekbaba Dağı Efsanesi ve Şenlikleri

Çiçekbaba Dağı eteklerinde göçer yörüklerin ağzında bir uzun efsane anlatılır. Yüzlerce yıl önce Horasan'da bir medresede okuyan yetmiş iki "Eren" ellerindeki asaları atmışlar. Erenler asalarının düştüğü yerlere gitmişler. Bunların beşi Köyceğiz yöresindeki dağlara düşmüş. Çiçekbaba, Ölemez, Çaldağı, Aygır ve Şimşir dağlarında asalarını bulan "Erenler" dağların ululuğuyla birleşmişler. Bugün onların anısına doruklarda birer mezar vardır. Hiç şüphesiz en belirgin olanı ve adına şenlikler düzenlenen "Çiçek Baba"dır.

Kimisine göre, "Eren" çiçek hastalığına yakalanır ve adını bu hastalıktan alır. Bazıları ise "Eren"in çiçekleri çok sevdiği ve hep çiçekleri gezdiği için halk ona "Çiçek Baba" dendiğini söyler. Çiçek Baba'nın mezarı otuz metre uzunluğundadır ve iki başında üç metre boyunda sarı renkte taşlar dikilmiştir. Ağustos ayının üçüncü günü burası ziyaretçilerle dolup taşar. Kurbanlarını keserler, duasını ederler, o gün orada unutulmaz yayla saatleri yaşarlar.

Yöre insanları, çevre dağların birbirlerine akraba olduğuna inanır. Hatta Çal Dağı ile Çiçekbaba Dağı kardeştirler. Ama Atkuyruksalmaz (Bu yörede sinek olmadığından yöre insanı, bu dağa Atkuyruksalmaz demiştir) Dağı ile Çiçekbaba Dağı pek geçinemezler hatta bu yüzden birbirlerini topa tutmuşlardır. Çiçekbaba'nın attığı top, Atkuyruksalmaz Dağı'nı yarı bele kadar yarar. Bunun için Atkuyruksalmaz dağı demiştir ki; "Sen benden 'Dıraz' sın (yani büyüksün). Bundan dolayı, dağların bugünkü adı Sandraz Dağları'dır.

Kaynaklar:
Çaldağından Akdenize Dalaman; Bayram Avcı-Günür Karaağaç Ahmet Toraman Muğla Üniversitesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatlar
Denizli Valiliği http://www.denizli.gov.tr/
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü http://www.pamukkale.gov.tr/
TC Beyağaç Kaymakamlığı http://www.beyagac.gov.tr/default_B0.aspx?content=1
Beyağaç Belediyesi http://www.beyagac.bel.tr/
Beyağaç İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü http://beyagac.meb.gov.tr/
http://www.haberler.com/huseyin-cokal-yagli-guresleri-7334418-haberi/
http://denizli.gsb.gov.tr/HaberDetaylari/1/41801/beyagacta-yagli-gures-coskusu.aspx
Fotoğraflar için Beyağaç Kaymakamlığına Teşekkür ederiz.

Doğayı kullandığımız gibi koruyoruz; sürdürülebilir çevre için çalışıyoruz.

"YAŞAM KALİTESİ YÜKSEK,YENİLİĞE DAYALI ÜRETEN, DOĞASINI KORUYAN, KÜRESEL TURİZM ODAĞI GÜNEY EGE"

T.C.
Güney Ege Kalkınma Ajansı
GEKA

GÜNEY EGE BÖLGESİNDE KADINLARIN İŞ KURMA POTANSİYELİNİN ARTIRILMASI

BİR İŞ KURMAK BİR HAYATA DOKUNMAK

Aydın

Türkiye İsrafı Önleme Vakfı Türkiye Grameenn Mikrokredi Programı Aydın Şubesi, GEKA'nın, desteğiyle uyguladığı "Güney Ege Bölgesi'nde Kadınların Girişimcilik Potansiyelinin Artırılması (Bir İş kurmak Bir Hayata Dokunmak)" projesi ile Aydın, Denizli ve Muğla'da 8000 kadına ulaştı.

Proje Güney Ege Kalkınma Ajansı'nın, kamu kurum ve kuruluşları ile kar amacı gütmeyen kuruluşların Güney Ege Bölgesi'nde kritik öneme sahip araştırma, planlama, fizibilite gibi çalışmalarını desteklediği "2014 yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı"ndan yüzde yüz destek alınarak uygulandı.

Güney Ege bölgesinde girişimci kadınların iş verimliliğinin artırılarak etkin ve verimli iş kadını olmalarının yolunu açmak amacıyla yürütülen proje kapsamında, kadınlara işlerinde satış ve karlılık artırıcı çözümler bulmalarını sağlayacak eğitimler verildi.

GEKA'dan 85.147,75 TL bütçe ile 2015 yılı Ocak ayında tamamlanan projede öncelikle, 2.500 girişimci kadın ve sahada 2.500 kadın olmak üzere 5.000 kişilik anket çalışması yapıldı. Ayrıca girişimci 3.000 kadına eğitim verilerek iş geliştirme ve danışmanlık hizmeti verildi.

Çalışma kapsamında 13 konferans 10 eğitim 3 tanıtım toplantısı 22 adet birebir görüşme gerçekleştirilip toplam 8.000 kadına ulaşıldı.

Denizli Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü

Bir Dünya Şarabı Denizli

T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Denizli Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü tarafından hazırlanarak sunulan ve Ajansımız 2013 yılı Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamında "Bir Dünya Şarabı Denizli" projesi destek almaya hak kazanmıştır.

Ajansımız tarafından 84.138 TL destek verilen, 92.571 TL toplam bütçe tutarı ile 2014 yılı Mart ayında tamamlanan proje ile Denizli Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü; şaraplarda yapılamayan Toplam Kuru Madde, Sitrik asit analizlerini yapabilecek teknik donanıma kavuşmuş; ihracat ve ithalat raporu verebilme kapasitesine ulaşmıştır. Bu konu ile ilgili kurum, 2014 yılı akreditasyon hedeflerini şarap analizleri doğrultusunda belirlemiştir. Katkı-Mineral Analiz Laboratuvarı ile Fiziksel Analiz Laboratuvarının teknolojik altyapısı iyileşmiştir. Denizli ve bölge illeri teknoloji ürünü cihazlara kavuşmuştur.

Yoğun bir şekilde şarap üretimi yapılan bölgemizde üretilen bu ürünler yurt içi ve yurtdışı pazarlarına ulaştırılmaktadır. Kurumun amaç ve hedefleri kapsamında hali hazırda üretim yapan işletmelerden numune alınarak analizleri yapılmıştır. Analiz sonuçları uluslararası şarap standardıyla karşılaştırılarak ihracat yapmaya ne kadar elverişli oldukları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Proje ile şarap üreticisi işletmeler, ölçülebilirlik sağlandığı için uluslararası standartlara uygun üretim yapabilmek için üzüm üreticilerinden daha kaliteli üzüm talep edebilecektir. Üretilen daha kaliteli üzüm ve şarap sayesinde gelirler artabilecek ve böylelikle bölgede üretim yapan çiftçilerin de refah seviyelerinde iyileşme sağlanabilecektir.

Milas'ta Sürdürülebilir Organik Zeytin Yetiştiriciliği

Yapılabilecek Alanların Belirlenmesi

Milas İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından 2014 yılı Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamında sunulan ve başarılı bulunan "Milas'ta Sürdürülebilir Organik Zeytin Yetiştiriciliği Yapılabilecek Alanların Belirlenmesi" projesi ile Milas ve çevresinde organik zeytin yetiştiriciliği yapılan alanlar belirlenmesi ve tespit edilen alanlarda zeytin yetiştiriciliğinde uygulanan gereksiz kimyasal uygulamaların önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

Projede hedef organik tarıma yönlendirmek olsa da asıl hedef insan sağlığı ve doğanın korunmasıdır. Bu yolla katma değeri yüksek ve insan sağlığını ön planda tutan bir tarımsal üretim anlayışının bölgede benimsenmesi amaçlanmıştır.

Ajansımız tarafından %100 oranıyla desteklenen, 36.057,98 TL bütçe ile 2014 yılı Kasım ayında tamamlanan proje ile üç adet konferans ve seminer düzenlenmiş, özellikle kırsal bölgelerde saha çalışmaları yapılmış ve elde edilen verilerle detaylı bir rapor hazırlanmıştır. Proje sonuçları, 18 Kasım 2014 tarihinde yapılan toplantıda kamuoyuna sunulmuştur.

Rakamların Diliyle GÜNEY EGE

GEKA Bölgesi ile ilgili son istatistiki veriler

TR 32 BÖLGESİ SÜT SEKTÖRÜ İSTATİSTİKLERİ

SAĞILAN HAYVAN SAYISI VE SÜT ÜRETİMİ

Bölgemiz, kültür ırkı sığır kategorisinde sağılan hayvan sayısı ve elde edilen süt miktarı bakımından düzey 2 bölgeleri arasında 2.Sırada

1- BÜYÜKBAŞ HAYVANCILIK

a- Sağılan Hayvan Sayısı ve Süt Üretimi (Sığır-Yerli)

Düzey2 kod	Düzey2 adı	Yıl	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	2014	57.829	18.085	25.000,96

Kaynak: TÜİK

2014 yılında bölgemizde 57.829 sığır (yerli) bulunmakta olup, sağılan hayvan sayısı 18.085 baş, elde edilen süt miktarı ise 25.000 ton olarak gerçekleşmiştir.

Bölgemiz, sağılan hayvan sayısı ve elde edilen süt miktarı bakımından Düzey 2 Bölgeleri arasında 13. sırada yer almaktadır.

b- Sağılan Hayvan Sayısı ve Süt Üretimi (Sığır-Kültür)

Düzey2 kod	Düzey2 adı	Yıl	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	2014	543.169	194.950	770.606,84

Kaynak: TÜİK

2014 yılında bölgemizde 543.169 sığır (kültür) bulunmakta olup, sağılan hayvan sayısı 194.950 baş, elde edilen süt miktarı ise 770.607 ton olarak gerçekleşmiştir.

Bölgemiz, sağılan hayvan sayısı ve elde edilen süt miktarı bakımından Düzey 2 Bölgeleri arasında 2.sırada yer almaktadır.

c- Sağılan Hayvan Sayısı ve Süt Üretimi (Sığır-Melez)

Düzey2 kod	Düzey2 adı	Yıl	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	2014	140.165	47.265	131.512,40

Kaynak: TÜİK

2014 yılında bölgemizde 140.165 sığır (melez) bulunmakta olup, sağılan hayvan sayısı 47.265 baş, elde edilen süt miktarı ise 131.512 ton olarak gerçekleşmiştir.

Bölgemiz, sağılan hayvan sayısı ve elde edilen süt miktarı bakımından Düzey 2 Bölgeleri arasında 16.sırada yer almaktadır.

d- Sağılan Hayvan Sayısı ve Süt Üretimi (Manda)

Düzey2 kod	Düzey2 adı	Yıl	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	2014	539	174	213,306

Kaynak: TÜİK

2014 yılında bölgemizde 539 manda bulunmakta olup, sağılan hayvan sayısı 174 baş, elde edilen süt miktarı ise 213 ton olarak gerçekleşmiştir.

Bölgemiz, sağılan hayvan sayısı ve elde edilen süt miktarı bakımından Düzey 2 Bölgeleri arasında 21.sırada yer almaktadır.

Bölgemiz, Kıl Keçisi Kategorisinde Sağılan Hayvan Sayısı ve Elde Edilen Süt Miktarı Bakımından Düzey 2 Bölgeleri Arasında 5.Sırada

2- KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK

a- Sağılan Hayvan Sayısı ve Süt Üretimi (Koyun-Merinos)

Düzey2 kod	Düzey2 adı	Yıl	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	2014	32.096	12.007	602,95

Kaynak: TÜİK

2014 yılında bölgemizde 32.096 koyun (merinos) bulunmakta olup, sağılan hayvan sayısı 12.007 baş, elde edilen süt miktarı ise 603 ton olarak gerçekleşmiştir.

Bölgemiz, sağılan hayvan sayısı ve elde edilen süt miktarı bakımından Düzey 2 Bölgeleri arasında 9.sırada yer almaktadır.

b- Sağılan Hayvan Sayısı Ve Süt Üretimi (Koyun-Yerli)

Düzey2 kod	Düzey2 adı	Yıl	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	2014	779.265	369.982	31.231,00

Kaynak: TÜİK

2014 yılında bölgemizde 32.096 koyun (merinos) bulunmakta olup, sağılan hayvan sayısı 12.007 baş, elde edilen süt miktarı ise 603 ton olarak gerçekleşmiştir.

Bölgemiz, sağılan hayvan sayısı ve elde edilen süt miktarı bakımından Düzey 2 Bölgeleri arasında 9.sırada yer almaktadır.

c- Sağılan Hayvan Sayısı ve Süt Üretimi (Keçi-Kıl)

Düzey2 kod	Düzey2 adı	Yıl	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	2014	580.579	253.397	27.209,53

Kaynak: TÜİK

2014 yılında bölgemizde 580.579 keçi (kıl) bulunmakta olup, sağılan hayvan sayısı 253.397 baş, elde edilen süt miktarı ise 27.210 ton olarak gerçekleşmiştir.

Bölgemiz, sağılan hayvan sayısı ve elde edilen süt miktarı bakımından Düzey 2 Bölgeleri arasında 5.sırada yer almaktadır.

d- Sağılan Hayvan Sayısı ve Süt Üretimi (Keçi-Tiftik)

Düzey2 kod	Düzey2 adı	Yıl	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	2014	5	0	0

Kaynak: TÜİK

2014 yılında bölgemizde 5 keçi (tiftik) bulunmakta olup, sağılan hayvan bulunmamaktadır.

BÖLGEDEKİ SÜT ÜRETİMİNİN ÜLKEDEKİ PAYI

Bölgemiz, Ülkedeki Toplam Süt Üretiminin %5'İni Karşılamakta

1- BÜYÜKBAŞ HAYVANCILIK

Yıllık Hayvan Sayısı ve Hayvansal Üretim					
Düzey2 kod	Düzey2 adı	Yıl	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	2014	741.702	260.474	927.334

Kaynak: TÜİK

Ülkedeki büyükbaş hayvancılıktan elde edilen süt üretiminin yaklaşık %5,5'i bölgemizde gerçekleşmektedir.

2- KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK

Yıllık Hayvan Sayısı ve Hayvansal Üretim					
Düzey2 kod	Düzey2 adı	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)	Süt (Ton)
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	1.391.945	635.386	59.043	927.334

Kaynak: TÜİK

Ülkedeki küçükbaş hayvancılıktan elde edilen süt üretiminin yaklaşık %4'ü bölgemizde gerçekleşmektedir.

BÖLGEDE SAĞILAN HAYVAN SAYISININ YILLARA GÖRE SEYRİ

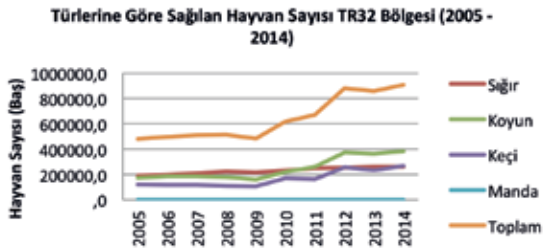

Kaynak: TUIK

Bölgemizde Sağılan Hayvan Sayısı Artış Gösteriyor

2005-2014 yılları arasında bölgede sağılan hayvan sayıları incelendiğinde; sığır sayısında %38, koyun sayısında %120, keçi sayısında %124, manda sayısında %115 artış görülmektedir. 2009 yılında yaşanan kriz nedeniyle hayvan sayılarındaki düşüş yaşandığı değerlendirilmektedir.

BÖLGEDEKİ SÜT ÜRETİMİNİN YILLARA GÖRE SEYRİ

Bölgemizdeki Süt Üretimi Kapasitesi Artış Gösteriyor

1- BÜYÜK BAŞ HAYVANCILIK

Kaynak: TÜİK

2005 yılında 557.589 ton olan bölgedeki inek sütü üretimi, 2014 yılında %66 artış ile 927.120 tona ulaşmıştır.

2- KÜÇÜK BAŞ HAYVANCILIK

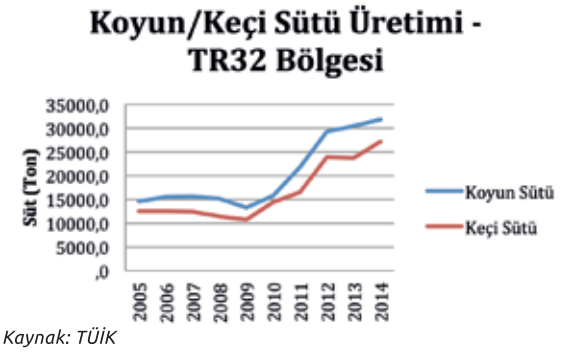

Kaynak: TÜİK

2005 yılında 14.617 ton olan bölgedeki koyun sütü üretimi, 2014 yılında %118 artış ile 31.834 tona ulaşmıştır. 2005 yılında 12.523 ton olan bölgedeki keçi sütü üretimi, 2014 yılında %122 artış ile 27.810 tona ulaşmıştır.

BÖLGEDEKİ SAĞILAN HAYVAN SAYISININ VE SÜT ÜRETİMİNİN İLLERE GÖRE DAĞILIMI

1- BÜYÜK BAŞ HAYVANCILIK

Büyükbaş Hayvancılıktan Elde Edilen Süt Üretiminde Aydın İli Bölgemizde İlk Sırada

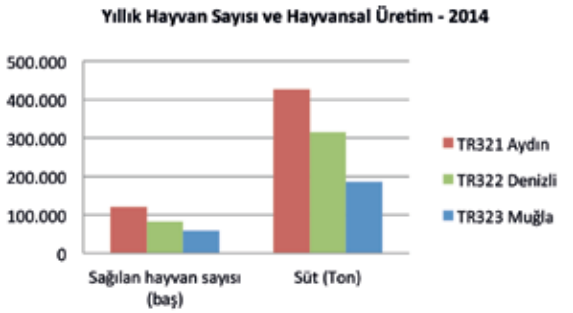

Kaynak: TUIK

Büyükbaş hayvancılık kapsamında bölgede sağılan hayvan sayısı ve elde edilen süt miktarında Aydın ili ilk sırada, Denizli ili ikinci sırada ve Muğla ili ise üçüncü sırada yer almaktadır.

2- KÜÇÜK BAŞ HAYVANCILIK

Küçükbaş Hayvancılıktan Elde Edilen Süt Üretiminde Denizli İli Bölgemizde İlk Sırada

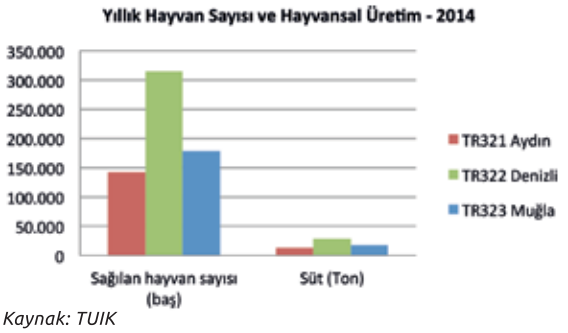

Kaynak: TUIK

Küçükbaş hayvancılık kapsamında bölgede sağılan hayvan sayısı ve elde edilen süt miktarında Denizli ili ilk sırada, Muğla ili ikinci sırada ve Aydın ili ise üçüncü sırada yer almaktadır.

KARPUZLU

İlçe konum olarak Aydın il merkezinin güneydoğusunda yer almaktadır ve il merkezine uzaklığı 57 km'dir.

İlçenin tarihine bakılacak olursa resmi kaynaklara göre bölgede M.Ö. 4000 yıllarında Karyalılar yaşamaktadır. Ege Denizi'ne doğru göç eden Karyalıların bir bölümü M.Ö. 3000-2800 yıllarında bölgeye geri dönmüş ve yerleşim yerleri kurmuşlardır. Tarih boyunca bu bölge, Romalılar, Persler ve Bizanslılar'ın egemenliğine girmiştir. Hatipkışlaköyü, Yörük aşiretlerinin bölgede kalmasını gerektiren Osmanlı fermanı nedeniyle Hayta Yörük Aşireti'nin oymakları tarafından kurulmuştur. Benzer bir şekilde Karatepe Aşireti'nin Bıtti Oymağı'nın bir kolu da Güney köyüne yerleşmiştir.

Karpuzlu ilçe merkezi olarak kullanılan bölgenin adı, Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki kayıtlarda "Demircidere Köyü" olarak geçmektedir. Köyün bu ismi almasının sebebinin köyün yanından geçen derenin kıyısında bulunan birkaç demirci dükkânı olduğu tahmin edilmektedir.

İlçenin batısında bulunan Alinda Antik Kenti, Pers Valisi Mousolus'un kız kardeşi Ada'nın Halikarnas'tan kovularak buraya yerleşmesi ile kurulmuştur. Demircidere Köyü ilk olarak Alinda Antik Kenti'nin güney doğu eteğinde kurulmuş; cumartesi günleri kurulan

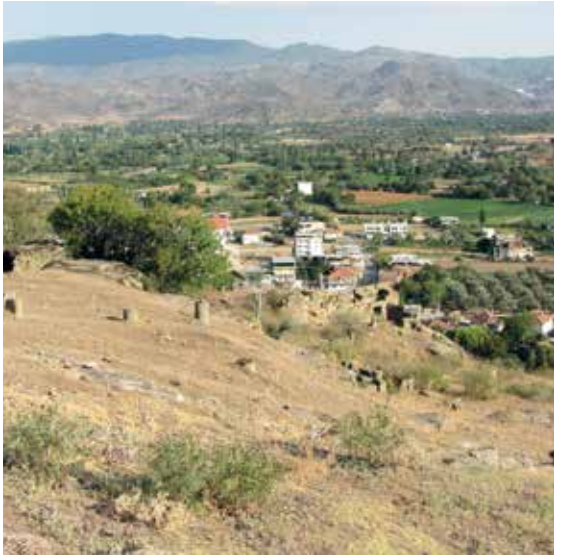

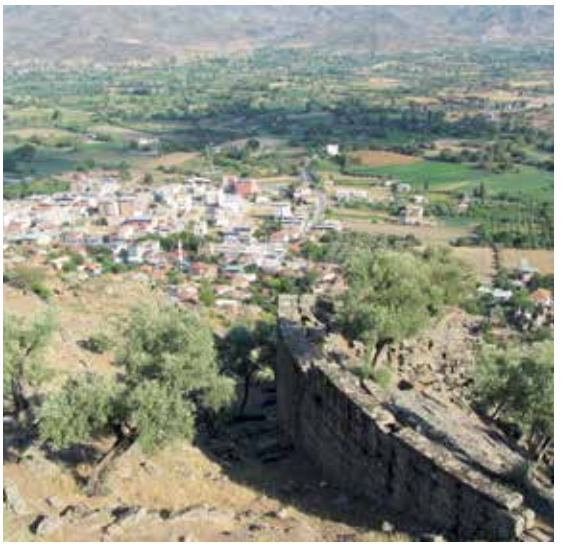

pazarı ile alışveriş merkezi haline gelmiştir. Ayrıca, Cumhuriyet'in ilk kadın muhtarını seçen köy olması ile de ünlenmiştir. Belediye teşkilatının kurulmasıyla 1971 yılında kasaba olmuş ve adı Karpuzlu Ovası'ndan esinlenilerek Karpuzlu olmuştur. İlçe teşkilatı 19.05.1990 tarihinde kurulmuştur.

İlçe konum olarak Aydın il merkezinin güneydoğusunda yer almaktadır ve il merkezine uzaklığı 57 km'dir. Koçarlı, Milas ve Çine ilçeleriyle komşu olan Karpuzlu dağlık, yamaçlık ve engebeli bir arazi yapısına sahiptir.

2014 yılı ADNKS verilerine göre Karpuzlu nüfusu 11.603 kişidir. Nüfusun yıllara göre değişimine bakıldığında ilçenin sürekli dışarıya göç verdiği görülmektedir.

Tarım ve Hayvancılık

İlçe ekonomisi genel olarak tarıma dayalıdır. Toplam yüzölçümü 27.200 ha olan ilçe arazisinin 15.000 hektarını tarımda kullanılan arazi oluşturmaktadır. İlçenin topografik yapısı polikültür tarıma elverişli olduğundan bitkisel üretim oldukça çeşitlidir. İlçe ekonomisinde zeytincilik çok önemli bir yere sahiptir. Halkın % 60'ı geçimini zeytincilikle sağlamaktadır. Tarım sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin yaklaşık % 90'ı küçük ölçekli, geri kalanı da orta ölçeklidir.

İlçenin tarımsal üretiminde öne çıkan meyveler; zeytin, armut, elma, incir, nar, ceviz, şeftali ve eriktir (2014 TÜİK bitkisel üretim verileri).

Karpuz, sofralık domates, sivri biber, patlıcan, kavun, turşuluk hıyar, karnıbahar ve lahana da ilçenin sebze üretiminde öne çıkan ürünleridir (2014 TÜİK bitkisel üretim verileri).

İlçede en çok ekilen tahıl ürünü mısır (dane) olmakla birlikte hayvanların beslenmesinde kullanılmak üzere çeşitli saman ve ot ekildiği de görülmektedir (2014 TÜİK bitkisel üretim verileri).

Hayvancılık da ilçe ekonomisinde önemli bir konumdadır. İlçe genelinde sığırcılık, küçükbaş hayvancılık, arıcılık ve balıkçılık yapılmaktadır.

2014 yılında, 10.473 sığırdan 32.186 ton süt ve 4.025 koyun ile keçiden 344 ton süt sağılmıştır (TÜİK hayvancılık verileri).

İlçede üretilen süt kooperatifler ve süt toplama merkezleri tarafından toplanmakta ve çeşitli firmalara satılmaktadır. Elde edilen sütün işlenmesine yönelik mandıra ve tesis yatırımları yapılmasının istihdama olumlu katkı sağlayarak ilçe dışına verilen göçün de azalmasına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Karpuzlu'da, 2014 yılında, 219 arıcılık işletmesinde 49.274 kovanla 586 ton bal ile 16 ton balmumu üretilmiştir (TÜİK hayvancılık verileri). Üretilen balın paketlenerek yerel markayla pazarlanması bu faaliyetten elde edilen geliri artıracaktır.

Ayrıca, Yaylakavak baraj göletinde alabalık yetiştiriciliği de yapılmaktadır.

İlçenin mevcut durumu ve potansiyelleri göz önüne alındığında ilçenin temel gelişme ekseninin tarım olduğu anlaşılmaktadır. Özellikle zeytin üretimi konusunda ciddi bir potansiyel söz konusudur ve çok sayıda üretici organik tarım teknikleri konusunda bilgilendirilmişlerdir. İlçede organik zeytinyağı üretecek tesislerin kurulması ve ürünün yerel markayla satılması ilçe ekonomisine katkı sağlayacaktır. Nitekim mevcut durumda üreticiler zeytinyağını dökme halinde aracılara satmakta bu da getiriyi oldukça düşürmektedir.

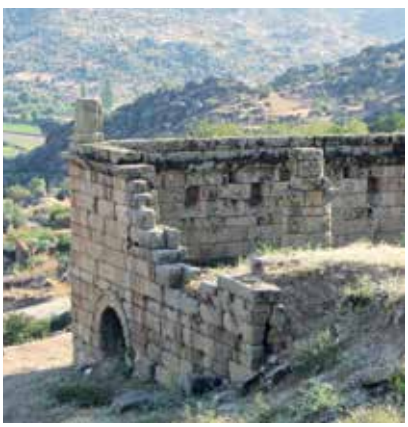

İlçenin tarım ve turizm ekseninde öne çıkan kaynakları yanında feldspat kaynakları da söz etmeye değer öneme sahiptir.

Turizm

Karpuzlu, Aydın'ın pek çok ilçesi gibi zengin bir kültürel mirasa sahiptir. Daha çok küçük yapılar halinde Roma, Bizans ve Osmanlı dönemine ait kalıntılar mevcuttur. Ancak ilçenin en önemli turizm potansiyelini Alinda Antik Kenti oluşturmaktadır.

Alinda bugünkü Karpuzlu ilçesi merkezi sınırları içinde doğuya bakan bir yamaçta kuruludur. Şehir Karyalılar tarafından kurulmuştur ve tarih sahnesine çıkışı Karya Kraliçesi Ada ile başlamaktadır. M.Ö. 334 yılında meşhur Makedon imparatoru Büyük İskender Karya topraklarına geldiğinde Kraliçe Ada, Büyük İskender'i manevî oğlu kabul etmiş ve Alinda'yı onun emrine vermiştir. Tarihin önemli simalarıyla ilgili bu hadiseler M.Ö. 4. yüzyılda gerçekleşmekle kent hakkında bilinenler M.Ö. 14.yy'a kadar gitmektedir. Alinda'yı ziyaret eden ilk Avrupalı gezgin Richard Chandler olmuştur. 1765 yılında yapmış olduğu incelemelerde su kemeri, çarşı binası, tiyatro, kule, sarnıç, nekropol ve kent surlarına dair notlar almıştır.

Alinda'nın üç katlı agorası Anadolu'nun ayakta kalabilmiş ender üç katlı agoralarından biridir. Anıtsal bir görünümde olan agora kentin doğusunda dik yamacın başlangıcında yer almaktadır. 7 adet su sarnıcı ve tiyatro da kentin ayakta kalan eserlerindendir. Ancak kentin tamamı henüz ortaya çıkarılmamıştır.

İlçenin anayollar üzerinde bulunmayışı ve antik kente ulaşımda yaşanan sıkıntılar ilçenin var olan turizm potansiyelini yeterli düzeyde kullanılması önünde önemli bir engel teşkil etmektedir. İlçenin ulaşılabilirliğinin geliştirilmesinin turizme ivme kazandıracağı Karpuzlulular tarafından dile getirilmektedir.

İlçenin tarım ve turizm ekseninde öne çıkan kaynakları yanında feldspat kaynakları da söz etmeye değer öneme sahiptir. Feldspat cam, seramik, kaynak elektrotları ve boya sanayisinde kullanılan önemli bir endüstriyel hammaddedir. Türkiye, dünyanın en büyük feldspat üreticisi olup dünya pazarlarına feldspat ihraç etmektedir.

Feldspat madenlerinin işlenmesi yerel yatırımcılar elinde olmadığından, Karpuzlulular bu zenginlikten hak ettikleri payı almadıklarını dillendirmektedirler.

Not: İlçe yazısının hazırlanmasında, Karpuzlu Kaymakamlığı resmi internet sitesi ile Güney Ege Kalkınma Ajansı internet sitesinde yer alan bilgilerden yararlanılmıştır. Fotoğraflar için Karpuzlu Kaymakamlığına teşekkür ederiz.

Bizi Sosyal Medyadan da
Takip Edebilirsiniz
facebook.com/guneyegekalkinmaajansi
twitter.com/GuneyEgeKA
T.C.
Güney Ege Kalkınma Ajansı
GEKA

T.C.
Güney Ege Kalkınma Ajansı
GEKA

T.C.
GÜNEY EGE KALKINMA AJANSI

TEKNİK DESTEK PROGRAMI

2015

PROGRAMIN AMACI

T.C. Güney Ege Kalkınma Ajansı tarafından sağlanacak Teknik Desteğin amacı; bölgedeki yerel aktörlerin bölgesel kalkınma açısından önem arz eden ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına destek sağlamaktır.

DESTEĞİN KAPSAMI

Ajans tarafından yayınlanan herhangi bir proje teklif çağrısı ile ilişkilendirilmemek koşuluyla;

Yerel yönetimlerin başta planlama çalışmaları ile Bölge Plan ve Programlarını uygulayıcı veya yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetleri ile diğer başvuru sahiplerinin yerel ve bölgesel kalkınmaya katkıda bulunabilecek çalışmalarıdır.

Toplam Destek Bütçesi
500.000 TL

Sağlanacak Teknik Desteğin Maliyeti En Fazla
15.000 TL

BAŞVURU DÖNEMLERİ

Dönem	Son Başvuru Tarihi
Mart - Nisan	30 Nisan 2015 / Saat:18:00
Mayıs - Haziran	30 Haziran 2015 / Saat:18:00
Temmuz - Ağustos	31 Ağustos 2015 / Saat:18:00
Eylül - Ekim	30 Ekim 2015 / Saat:18:00
Kasım - Aralık	31 Aralık 2015 / Saat:18:00

Daha fazla bilgi edinmek için:
www.geka.gov.tr

Programla ilgili her türlü görüş, öneri ve sorunuz için
pyb@geka.gov.tr

T.C.
Güney Ege Kalkınma Ajansı
GEKA

2015 yılı Proje Teklif Çağrısı Sonuçları Açıklandı

Çağrı sürecinde **165 proje** teklifi sunuldu;
bunlardan **60 proje** onaylandı.
Toplamda **25 milyon TL**
destek sağlandı.

Alternatif Turizm
(Kar Amacı Güden İşletmelere Yönelik)

14 adet proje
4,5 milyon TL destek

Alternatif Turizm
(Küçük Ölçekli Alt Yapı Projelerine Yönelik)

22 adet proje
10 milyon TL destek

Üretim ve Ticaret Altyapısının Geliştirilmesi
(Küçük Ölçekli Alt Yapı Projelerine Yönelik)

16 adet proje
6,5 milyon TL destek

Yenilenebilir Enerji
(Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yönelik)

8 adet proje
4 milyon TL destek

geka.gov.tr